

ที่ระลึก

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

พันตำรวจเอกเอก ปีย์ รัตนะพร ท.ช.๑ ท.ม.

ณ ฌาปนสถานวัดตรีทศเทพวรวิหาร กรุงเทพมหานคร

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐

เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

၂၇၇ ဂ.၇. ၂၇၅၀-၇ ဂ.၇. ၂၇၅၅

หมายรับสั่งที่ ๑๙๙๖๓

(แบบ ก.)

สำนักพระราชวัง

๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนพร ท.ช.ท.ม. อายุ ๔๘ ปี ข้าราชการบำนาญ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กราชถวายบังคมลาถึงแก่กรรมเนื่องจากสัณเฑาะ์หัวใจขาดเลือด ณ โรงพยาบาลปิยะมิตร เมดิคอลเซ็นเตอร์ เขตสาขานใหม่ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เวลา ๐๒.๑๕ น.

วันจันทร์ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๑.๐๐ น. ขอรับพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ หรือด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ ณ ศาลา ๕/๑ วัดศรีเทพ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานหีบของลาชสัถ์ประกอบศพ.

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

วัน	หน้าที่
	พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเวียน เจ้าภาพศพ พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนพร
	เพื่อทราบ
	เรื่องมรดกของเกียรติยศที่พระราชทานมานี้ และเจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติ
	เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับสั่งโดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

หมายรับสั่งที่ ๒๕๐๗

(แบบ ก.)
สำนักพระราชวัง

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐

พระราชทานเพลิงศพ พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร ท.ช.ท.ม. เจ้าราชการบ้านฉาง
สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ณ เมรุวัดศรีศศเทพร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๕.๐๐ น. เชิญหีบศพออกตั้งบำเพ็ญกุศล
ณ ศาลาวัดศรีศศเทพร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานหีบทองลายสลักประกอบศพ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๕.๐๐ น. เชิญหีบศพเวียนเมรุ
แล้วเชิญขึ้นตั้งบนจิตถาวร
เวลา ๑๖.๐๐ น. พระราชทานเพลิง.

ทมกฤษ/พิมพ์/ร.ร.พ. กาน.

วัน	หน้าที่
	พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเวียน เข้าบาทศพ พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร
	เพื่อทราบ
	เครื่องประกอบเกียรติยศที่พระราชทานมานี้ และเจ้าพนักงานผู้มาปฏิบัติ
	เข้าบาท ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับสั่ง

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานน้ำหลวงอาบศพ พระราชทานหีบทองลายสลักประกอบศพ และพระราชทานเพลิงศพ พันตำรวจเอก ปิย รัตนะพร ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ ล้นเกล้าล้นกระหม่อม เป็นเกียรติอันสูงสุดแก่ผู้วายชนม์และวงศ์ตระกูล อย่างหาที่สุดมิได้

หากความทราบโดยญาณวิถีถึงดวงวิญญาณ ของ พันตำรวจเอก ปิย รัตนะพร ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพ ย่อมจะมีความปลาบปลื้ม ซาบซึ้ง เป็นล้นพ้นในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้รับพระราชทานเกียรติยศอันสูงยิ่ง ในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ข้าพระพุทธเจ้า พร้อมด้วยบุตร ธิดา และญาติ มิตร ขอพระราชทาน พระบรมราชวโรกาสกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความสำนึก ในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และจะเทิดทูนไว้เหนือเกล้า เทนือกระหม่อม เป็นสรวพลีริมงคลแก่ข้าพระพุทธเจ้าและวงศ์ตระกูลตลอดไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า นางอุไรวรรณ รัตนะพร และบุตร ธิดา

กราบขอบพระคุณ

ครอบครัวรัตนะพร ขอกราบขอบพระคุณ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี, ฯพณฯ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้เกียรติร่วมฟังสวดพระอภิธรรมบำเพ็ญกุศล ร่วมเป็นเจ้าภาพ รวมทั้งได้มอบพวงหรีด และได้ร่วมทำบุญ ในงานพิธีพระราชทานน้ำอาบศพ และงานพิธีพระราชทานเพลิงศพ พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร

กราบขอบพระคุณ พลเอก เขวง ยังเจริญ ประธานรุ่นคณะนักเรียนนายร้อย ทหารบก รุ่นที่ ๔๐, พลตำรวจเอก พงษ์ บุญยะจินดา อดีตอธิบดีกรมตำรวจ คุณหญิง กอแก้ว บุญยะจินดา, คุณพัลลภ พิธิษฐ์สังฆการ อดีตผู้พิพากษา หัวหน้าคณะในศาลฎีกา และ พลตำรวจตรี ณรงค์ วิทยารักษ์ ที่ได้กรุณาเขียนบทความไว้อาลัย ซึ่งได้สะท้อนถึงชีวิตในหลายๆ แง่มุมอย่างรอบด้าน ของคุณพ่ออย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ได้อนุญาตให้คัดลอก ภาพและเนื้อเรื่อง เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก และ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย จากหนังสือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาลงพิมพ์ในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพของ พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลและความรู้ อันเป็นประโยชน์แก่บุคคลทั่วไป และ สำหรับบุคคลที่ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ทั้งสองตระกูลนี้ จะได้ใช้เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงต่อไป

ครอบครัวรัตนะพร ขอรำลึกในเมตตาจิตของทุกท่าน และจะจารึกไว้ในความทรงจำตลอดไป

ประวัติโดยย่อ

ชื่อ	พันตำรวจเอก ปิย รัตนะพร ท.ช. , ท.ม.
ชื่อเดิม	ทงง รัตนะพร
เกิด	วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๖๐
สถานที่เกิด	ตำบลปากคลองตันไทร อำเภอคลองสาน จังหวัดธนบุรี
เป็นบุตรของ	นายหม่อมศรีทำเนียบ รัตนะพร และ นางละมุล รัตนะพร
การศึกษา	โรงเรียนมัธยมวัดสุทธิวราราม โรงเรียนนายร้อยทหารบก รุ่นที่ ๔๐
ครอบครัว	สมรสกับ นางสาวบัวย คีแสน (นางอุไรวรรณ รัตนะพร) เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ ณ ที่ว่าการอำเภอธนบุรี จังหวัดธนบุรี มี บุตร-ธิดา รวม ๘ คน คือ ๑. พลอากาศตรีหญิง วัชรี รัตนะพร ๒. นางรัชนี รัตนะพร ๓. พลตำรวจเอก บุญฤทธิ์ รัตนะพร ๔. เรืออากาศโท อธิพิล รัตนะพร ๕. นายภาณุ รัตนะพร ๖. นายณรงค์ รัตนะพร ๗. นางสาวมณฑนา รัตนะพร ๘. นายณัฐวุฒิ รัตนะพร

ประวัติการรับราชการ

วัน เดือน ปี	ตำแหน่งหน้าที่	ชั้นยศ
๒ พ.ค. ๒๔๘๑	นักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยทหารบก (นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในปัจจุบัน)	นักเรียนนายร้อยฯ
๑ ส.ค. ๒๔๘๓	รองสารวัตรสถานีตำรวจนครบาล ปทุมวัน	ร้อยตำรวจตรี
๑๘ พ.ย. ๒๔๘๔	ผู้บังคับหมวด กองตำรวจภูธร อำเภอภอินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ร้อยตำรวจตรี
๒๑ มี.ค. ๒๔๘๗	รองสารวัตรสถานีตำรวจนครบาล ชนะสงคราม	ร้อยตำรวจตรี
๒๑ ก.ค. ๒๔๘๘	หัวหน้ากิ่งสถานีตำรวจนครบาล เฟื่องนคร	ร้อยตำรวจโท
๑๗ ธ.ค. ๒๔๘๘	รองสารวัตรสถานีตำรวจนครบาล พระราชวัง	ร้อยตำรวจโท
๓ เม.ย. ๒๔๘๙	รองสารวัตรสถานีตำรวจนครบาล สามเสน	ร้อยตำรวจโท
๑๘ ส.ค. ๒๔๙๒	รองสารวัตรสถานีตำรวจนครบาล ปากคลองสาน	ร้อยตำรวจเอก
๒๐ ธ.ค. ๒๔๙๒	สารวัตรสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน	ร้อยตำรวจเอก
๒ มี.ค. ๒๔๙๔	สารวัตรสถานีตำรวจนครบาลพระโขนง	ร้อยตำรวจเอก

ประวัติการรับราชการ (ต่อ)

วัน เดือน ปี	ตำแหน่งหน้าที่	ชั้นยศ
๑๕ พ.ค. ๒๔๙๕	สารวัตรสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน	ร้อยตำรวจเอก
๑ ม.ค. ๒๔๙๖	สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจนครบาล ปทุมวัน	พันตำรวจตรี
๒๔ มิ.ย. ๒๔๙๖	ผู้กำกับกองการตรวจ กองบังคับการ ตำรวจภูธร ภาค ๖	พันตำรวจตรี
๒๓ เม.ย. ๒๔๙๗	ผู้กำกับการประจำกองบังคับการ กองตำรวจน้ำ	พันตำรวจตรี
๓ มิ.ย. ๒๔๙๘	ผู้กำกับการประจำกองบังคับการ กองปราบปราม	พันตำรวจตรี
๑ ม.ค. ๒๔๙๙	สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจนครบาล ปทุมวัน	พันตำรวจตรี
๒๙ พ.ย. ๒๔๙๙	ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ว่าคดีศาลแขวง ในจังหวัดพระนคร และธนบุรี อีกตำแหน่งหนึ่ง	พันตำรวจตรี
๑๙ ก.พ. ๒๕๐๗	รองผู้กำกับการตำรวจภูธร เขต ๔	พันตำรวจตรี
๒๒ มิ.ย. ๒๕๐๘	รองผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดฉะเชิงเทรา	พันตำรวจโท
๒๗ ก.ค. ๒๕๐๘	รองผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดสมุทรปราการ	พันตำรวจโท

ประวัติการรับราชการ (ต่อ)

วัน เดือน ปี	ตำแหน่งหน้าที่	ชั้นยศ
๕ ก.ค. ๒๕๐๙	รองผู้กำกับกับการตำรวจภูธร จังหวัดระยอง	พันตำรวจโท
๒๔ ก.ย. ๒๕๑๑	ผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดระยอง	พันตำรวจโท
๒๔ ก.พ. ๒๕๑๒	กองบัญชาการตำรวจภูธร	พันตำรวจโท
๑๒ มี.ย. ๒๕๑๒	ผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดสระบุรี	พันตำรวจโท
๑ ต.ค. ๒๕๑๒	ผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดสระบุรี	พันตำรวจเอก
๑๗ ก.ค. ๒๕๑๕	รองผู้บังคับการกองปราบปราม	พันตำรวจเอก
๑ ต.ค. ๒๕๑๕	รองผู้บังคับการกองปราบปราม	พันตำรวจเอก (พิเศษ)
๓๐ ธ.ค. ๒๕๑๙ ถึง	อนุกรรมการป้องกันและ	
๑๓ มี.ย. ๒๕๒๘	ปราบปรามการประพฤตินิชอบ ในวงราชการ (ป.ป.ป.)	
๓ มี.ค. ๒๕๓๘	ได้รับโล่เพื่อเป็นเกียรติในการ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง อนุกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการประพฤตินิชอบ ในวงราชการ (ป.ป.ป.) เป็นระยะเวลา ๔ สมัย (๘ ปี)	

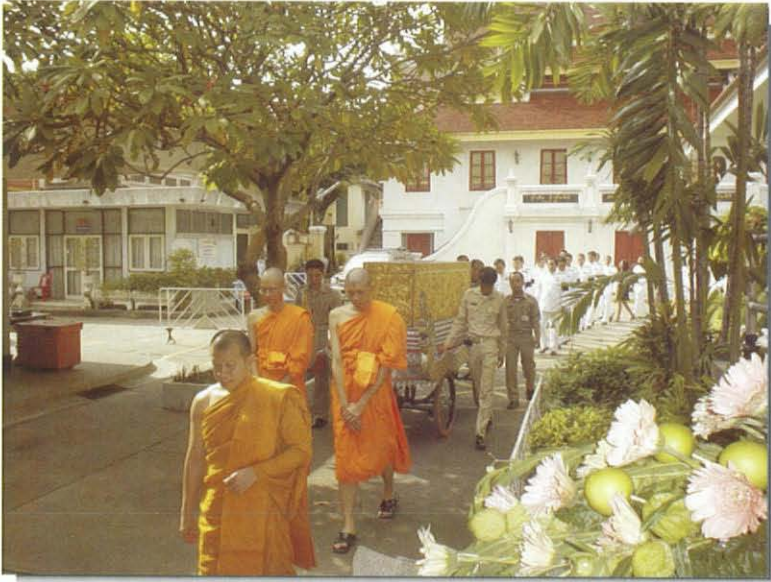

ถ่ายเมื่อวันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๔

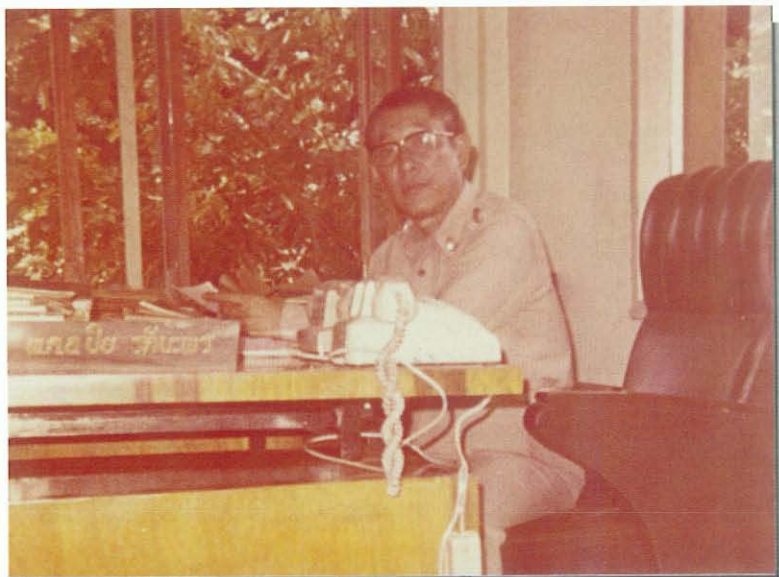
ถ่ายเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๕

พลตรี เปรม ติณสูลานนท์ (ยศในขณะนั้น) นักเรียนนายร้อยเทคนิคทหารบก
รุ่นปี พ.ศ. ๒๔๘๑ กับ พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร นักเรียนนายร้อยทหารบก
รุ่นปี ๒๔๘๑ ได้ร่วมงานกันอีกครั้งที่จังหวัดสระบุรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒

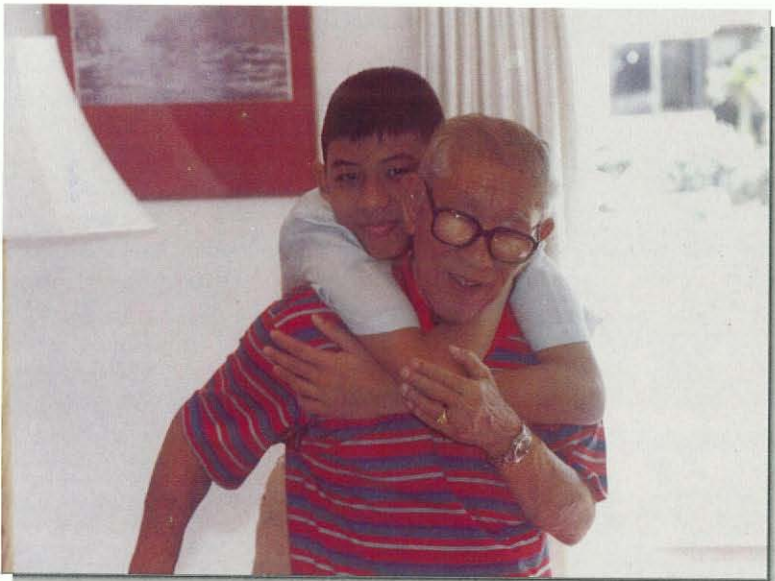

ชมรมมิตรสังสรรค์ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๓๒ วันเสาร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๒
ณ โรงแรมเอเชีย

ภาพนี้ถ่ายเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เวลา ๒๒.๓๓ น.
และไม่เคยคิดเลยว่าจะ เป็นภาพสุดท้ายของคุณพ่อ

อาลัย พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร ที่รัก

ความตาย เป็นสังขารธรรมที่ว่า คนเราเกิดมาแล้วต้องรับ กกรรม นั่นคือ
ความเจ็บป่วย ความตาย เป็นที่สุดแห่งชีวิต

ดังนั้น เมื่อยังมีชีวิตอยู่ ควรประกอบ กกรรมดี ที่ก่อประโยชน์แก่
ครอบครัว, สังคม และ ประเทศชาติ

พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร เมื่อยังมีชีวิตอยู่ รับราชการในกรมตำรวจ
แล้วก็เกษียณอายุราชการตามวาระ โดยมีได้มีตำแหน่งต่างพร้อยใดๆ เลย
เพื่อนร่วมรุ่นทั้งฝ่ายทหาร ฝ่ายตำรวจ ย่อมทราบโดยทั่วกัน นั่นคือ
พันตำรวจเอก ปิยะ ๑ ได้ประกอบ กกรรมดี ให้แก่ กรมตำรวจ, สังคม และ
ประเทศชาติ ซึ่งบรรดา ลูกๆ หลานๆ รวมทั้ง เพื่อนๆ ฝ่ายทหาร, ฝ่ายตำรวจ
ร่วมรุ่น “นักเรียนนายร้อยทหารบก รุ่นที่ ๔๐” ได้ชื่นชม บรมคุณแห่งความดี
ของ พันตำรวจเอก ปิยะ ๑ ตลอดไปนานเท่านาน

ทางราชการกำหนดชื่อ รุ่น “นักเรียนนายร้อยทหารบก รุ่นที่ ๔๐”
เพื่อความสะดวกในการประสานงาน และการสงเคราะห์ เช่น เรื่องการตรวจ
สุขภาพประจำปี การร่วมพิธีต่างๆ เป็นต้น

ภายในรุ่นของเราได้มี ๒ กิจกรรม/ประจำปี ด้วยความมุ่งหมายสำคัญ
คือ ความร่วมรักสามัคคี

๑ สิงหาคมของทุกปี: ร่วมรับประทานอาหารกลางวัน เพราะ ๑ สิงหาคม
เป็นวันที่ระลึกการสำเร็จการศึกษา และรับกระบี่ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
กลาโหม พันเอก หลวง พรหมโยธี เป็นประธานในพิธี ณ สนามหน้าโรงเรียน
นายร้อยทหารบกในสมัยนั้น (ปัจจุบัน คือ กองบัญชาการกองทัพบก)

ปลายฝน - ต้นหนาว ประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปี: เดินทางไปพักผ่อนตามจังหวัดต่างๆ ภาคตะวันออก, ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก เฉียงเหนือ เพื่อปลูกฝังความรักสามัคคีของรุ่น และลูก ๆ หลาน ๆ เดินทางและพักผ่อนวันเสาร์ กลับวันอาทิตย์ ที่ได้เดินทางไปพักผ่อนมาแล้ว คือ เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก, เขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี, เขื่อนเขาแหลม จังหวัดกาญจนบุรี, เขื่อนสิรินธร จังหวัดชัยภูมิ, เขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น, ศูนย์ศึกษาพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้ ได้รับความกรุณาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กับกรมประมง เรื่องที่พักในราคาตัวเอง และหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ในเรื่องยานพาหนะ

พันตำรวจเอก ปิยะ ให้ความร่วมมือที่ตีตมมาก คือร่วมกิจกรรมดังกล่าว สม่ำเสมอ โดยร่วมเดินทางโดยรถบัสปรับอากาศของคณะ บางครั้งก็นำรถยนต์ส่วนตัวไปเอง รวมทั้ง คุณอุไรวรรณ ๑ ภรรยาคู่ชีวิต, พลเอก พร ธนะภูมิ กับ คุณเรณี ภรรยาคู่ชีวิต และลูก ๆ ได้กรุณาให้ความร่วมมือเป็นพิเศษ โดยที่ท่านรู้จักผู้คนมากมายหลายสาขาอาชีพ เช่น คณะแพทย์ เป็นต้น ได้นำท่านผู้มีเกียรติดังกล่าวมาร่วม คณะนักเรียนนายร้อยทหารบก รุ่นที่ ๔๐ ของเราอย่างกันเอง คุณหญิง ทองอยู่ โลหะชาละ คู่ชีวิตของ พลตำรวจเอก ชุมพล โลหะชาละ ก็ให้ความร่วมมืออย่างดี ทั้ง ๒ กิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

ผลที่ได้จากกิจกรรมดังกล่าว มีมากมายเหลือหลาย ระหว่างเดินทางได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รวมทั้งความรู้ทางประวัติศาสตร์ของภาคนั้น ๆ เพราะมี อาจารย์ ลักษณ์า อาจารย์ประวัติศาสตร์ น้องสาวของแพทย์หญิง วไล ภูมิวิจิตร คู่ชีวิต นาวาเอก จิตร ภูมิวิจิตร เป็นผู้บรรยาย

ที่พักแรม รื่นเริง ร้องเพลง รำวง แค้นรำ และรับฟังบรรยายสรุป
กิจการของเขื่อนพลังน้ำในโครงการพระราชดำริ

พันตำรวจเอก ปิยะ ๑ กับ คุณอุไรวรรณ ๑ คู่ชีวิต ก็ร่วมด้วยอย่างน่าชื่นชม
ข้าพเจ้าในฐานะประธานรุ่น ต้องขอขอบคุณ พันตำรวจเอก ปิยะ ๑ กับ
คุณอุไรวรรณ ๑ คู่ชีวิต ที่มีส่วนสำคัญ ทำให้กิจกรรมทั้งสองดังกล่าว
เป็นรูปธรรมที่มีศักดิ์มีศรี สนุกสนานและเป็นกันเอง หวังว่าเพื่อนร่วมรุ่น
ทั้งฝ่ายทหาร ฝ่ายตำรวจ รวมทั้งศรีภรรยา และลูกๆ หลานๆ คงจะมาร่วม
กิจกรรมนี้ ให้อยู่และคับคั่งมากขึ้น

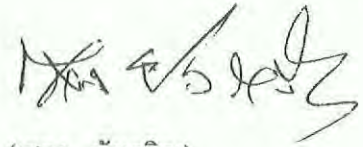
ปี ๒๕๕๐ ได้กำหนดกิจกรรมเดินทางไปพักแรมต่างจังหวัด คือ ปลายฝน
ต้นหนาว ประมาณสัปดาห์ที่ ๔ ของเดือนพฤศจิกายน ณ อ่าวคุ้งกระเบน
อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โครงการพระราชดำริ ซึ่งมีหน่วยราชการระดับ
กรม ร่วมกันพัฒนาเรื่องปลูกป่าชายเลน, การส่งเสริมการเลี้ยงกุ้ง, หอยทะเล
และการเลี้ยงสัตว์ให้น้ำนม เป็นต้น คือ กรมประมง, กรมป่าไม้ และกรมปศุสัตว์
แต่พวกเราเสียดายที่ขาดเพื่อนรัก พันตำรวจเอก ปิยะ ๑

ข้าพเจ้ามีโอกาสร่วมงานใกล้ชิดกับ พันตำรวจเอก ปิยะ ๑ อยู่ระยะหนึ่ง
ซึ่งขณะนั้น ดำรงตำแหน่ง รองผู้กำกับการตำรวจภูธร เขต ๔ จังหวัดอุดรธานี
ซึ่งข้าพเจ้ายศพลตรี ตำแหน่งผู้ช่วยเสนาธิการกองอำนวยการกลาง
รักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่
ตั้งที่อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

พันตำรวจเอก ปิยะ ๑ จากโลกตามกฎแห่งกรรม แต่กรรมดี หรือ
ความดี ที่ได้สร้างสมไว้ ยังฝังแน่นอยู่ในจิตใจเพื่อนร่วมรุ่น และลูกๆ หลานๆ

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และอำนาจแห่งกุศลผลบุญ คุณงามความดีที่ พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร ได้สร้างสมมา ระหว่างที่มีชีวิตอยู่กับความเคารพรักของเพื่อนร่วมรุ่นฝ่ายทหาร และ ฝ่ายตำรวจ โปรดคลงบันดาลให้วิญญานอันบริสุทธิ์ของท่านประสบความสำเร็จในสัมปรายภพเทอญ

พลเอก

(เชวง ยังเจริญ)

ประธานรุ่น

คณบดีนักเรียนนายร้อยทหารบก รุ่นที่ ๔๐

คำไว้อาลัยแด่ พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร

พันตำรวจเอก ปิยะ รัตนะพร หรือ “ลุงปิยะ” ซึ่งเป็นชื่อที่พวกเรารู้จักมักคุ้น และเรียกขานเป็นประจำ ได้จากพวกเราไปด้วยวัย ๕๐ ปี คงเหลือแต่คุณงามความดี และความอาลัยรักให้พวกเราได้ระลึกถึงอยู่เสมอ

ลุงปิยะ อายุยืนยาวถึง ๕๐ ปี เนื่องด้วยเพราะเป็นคนอารมณ์ดี มีจิตใจงดงาม และมีร่างกายแข็งแรงส่ง่างามตามแบบฉบับของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์อย่างแท้จริง ยิ่งกว่านั้น ลุงปิยะ ยังเป็นหัวหน้าครอบครัวที่มีความรับผิดชอบ และให้การดูแลครอบครัวเป็นอย่างดี ทำให้ครอบครัวของท่านอยู่กันด้วยความสงบร่มเย็นเป็นสุขอย่างน่าชื่นใจ และน่ายกย่องให้เป็นครอบครัวตัวอย่างที่สมบูรณ์แบบครอบครัวหนึ่ง

ลุงปิยะ และป้าอุไรวรรณ มีความสนิทสนมกับคุณแม่จินดา บัณฑิตวิทยามาเป็นเวลานานมาก ดังนั้น เมื่อคุณแม่ แต่งงานกับ ร.ต.อ. พจน์ บุญยะจินดา (ยศในขณะนั้น) คุณแม่จินดา จึงได้เรียนเชิญ ลุงปิยะ และ ป้าไร เป็นผู้ปูที่นอนให้กับคู่บ่าวสาว ทำให้ครอบครัวของเราเจริญก้าวหน้าจนได้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ นับเป็นพระคุณที่จะต้องจดจำตลอดไป

ขออำนาจแห่งบุญญาบารมี และคุณความดีที่ลุงปิยะ ได้สร้างสมไว้ ตลอดจนผลบุญกุศลที่ญาติมิตรอุทิศให้ จงเป็นปัจจัยส่งดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของลุงปิยะ ให้ประสบแต่ความสุข สงบร่มเย็น และไปสู่สุคติในสัมปรายภพช่วงวันจันทร์วันคร

(พลตำรวจเอก พจน์ - คุณหญิง กอแก้ว บุญยะจินดา)

ด้วยอาลัยรักและเคารพ

กระผมได้รู้จักคุ้นเคยกับท่านปิย รัตนะพร ตั้งแต่เมื่อกระผมรับราชการเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนนทบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ ซึ่งในเวลานั้นท่านปิย รับราชการอยู่ที่กองปราบปราม แต่มีบ้านอาศัยอยู่ในซอยพิชยนันทน์ นนทบุรี ครอบครัวของเราทั้งสองสนิทสนมกันประดุจญาติอันสนิท

ท่านปิย เป็นผู้ที่มิสุภาพแข็งแรง อัจฉริยะดี มีเมตตากรุณา น่ารัก และเป็นผู้มีคุณธรรมเช่นเดียวกับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ส่วนมาก แม้ว่าได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว ท่านปิยกับครอบครัว และกระผมกับครอบครัว ต่างก็ยังคงเป็นสมาชิกชมรมมิตรสังสรรค์ในหมู่ข้าราชการศาล ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการ ตำรวจ นายกเทศมนตรี ข้าราชการครู และอื่นๆ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์มากในการปฏิบัติงานของสมาชิกผู้เข้าร่วมสังสรรค์ทุกครอบครัว กรณีอย่างนี้ทำให้เราเป็นเสมือนญาติสนิทกันตลอดมา แม้แต่ละฝ่ายจะได้เกษียณอายุราชการไปแล้วเป็นเวลาสิบปีขึ้นไป

ในโอกาสนี้ กระผมและครอบครัวในนามของสมาชิกชมรมมิตรสังสรรค์ทุกคน ขอแสดงความเสียใจและแสดงความไว้อาลัยอย่างสุดซึ้งต่อการถึงแก่กรรมของท่านปิย และด้วยคุณงามความดีที่ท่านปิยได้กระทำไว้เพื่อชาติ เพื่อแผ่นดิน และเพื่อสังคมในชาตินี้ จงเป็นพลวปัจจัย น้อมนำให้ดวงวิญญาณของท่านปิย จงไปสู่สุคติ ณ สัมปรายภพด้วยเทอญ

(นายพัลลภ พิสิษฐ์สังฆการ)

อดีตอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

คำไว้อาลัย

ผมรับราชการตำรวจตั้งแต่ ๒ ตุลาคม ๒๕๐๑ ตำแหน่งรองสารวัตรสืบสวนสอบสวน โรงพักพระราชวัง จนถึงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๒ ได้โยกย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมวด สถานีตำรวจ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่นั้นมาผมปฏิบัติหน้าที่เป็นตำรวจภูธรมาโดยตลอด พ.ศ. ๒๕๑๒ ขณะที่ผมเป็นผู้บังคับกอง สถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ระหว่างอยู่ที่หนองแค ท่าน ปีย รัตนะพร มารับตำแหน่งผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดสระบุรี พบท่านครั้งแรกผมรู้สึกกลัว เพราะท่านไม่ค่อยยิ้ม วันหนึ่งเวลาประมาณห้าโมงเย็น ท่านปียมาตรวจพบผมกำลังทำสำนวนการสอบสวนอยู่ที่โรงพัก ผมรู้สึกว่า นี่คือนักโทษของผู้บังคับบัญชาที่มาจากนครบาลซึ่งมักออกตรวจตามโรงพักเสมอ หลังจากนั้น ผมกับท่านปียรวมถึงครอบครัว มีความคุ้นเคยกันมากขึ้น ขณะผมอยู่อำเภอหนองแค ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง ท้าหรือกับท่านปีย ท่านองจะย้ายผม ท่านได้บอกกับข้าราชการผู้ใหญ่ท่านนั้นว่าถ้าจะย้ายผบ.กองหนองแคก็ขอให้ย้ายท่านด้วย เพราะผบ.กองหนองแคไม่ได้ทำผิดอะไร นี่คือนักโทษของหัวหน้าหน่วยที่มีความจริงใจและกล้ารับผิดชอบ

ในช่วงที่ผมมีโอกาสร่วมงานกับท่าน ผมได้รับความรู้การทำงานรวมทั้งการสอบสวน ตลอดจนด้านสังคมต่างๆ เพราะท่านอยู่จังหวัดใดก็ตามจะทำความคุ้นเคยกับข้าราชการทุกหน่วยเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาล อัยการ และทหาร ท่านทำงานอย่างละเอียดรอบคอบ มีหลักการ มีความรู้กว้างไกล สามารถชี้แจงต่อในที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการจนเป็นที่เข้าใจและพอใจ ในชีวิตราชการผมได้ย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดต่างๆ ท่านปียได้ติดตามการทำงานของผมอย่างสม่ำเสมอ ถึงแม้จะอยู่คนละพื้นที่กับท่านก็ตาม

วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ผมไปรับตำแหน่งผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดเพชรบุรี ท่านรอง ฯ ปิย และคุณพ่อไวยวรรณ ภรรยาท่านได้กรุณา ไปส่งผมถึงเพชรบุรี พร้อมกับพาไปคารวะท่านศุภโยค พานิชวิทย์ ผู้ว่าราชการ จังหวัดเพชรบุรีด้วย แสดงถึงความรักและห่วงใยลูกน้อง

ผมมีโอกาสซื้อที่ดิน สร้างบ้าน และย้ายครอบครัวมาอยู่ที่จังหวัดนครปฐม อยู่ไม่ห่างจากบ้านของท่าน จึงมีโอกาสไปมาหาสู่กับท่านและครอบครัวอยู่เสมอ ท่านมักเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นความรู้ เปรียบเสมือนตำราชีวิตของท่าน ถึงแม้ ในช่วงหลังท่านและครอบครัวได้ย้ายไปอยู่แถวคอนเมือง ผมและภรรยาก็ยัง ไปมาหาสู่กับท่านเหมือนเช่นเคย

คืนวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ บุตรของท่านโทรฯบอกผมว่า ท่านมีอาการ ไม่ค่อยดี รักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลบีแคร์ ผมและภรรยาตั้งใจจะไปเยี่ยมท่าน ในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น แต่ท่านก็สิ้นลมอย่างสงบไปเสียก่อน ผมตกใจและอาลัย ทั้งที่เมื่อตอนปีใหม่ ๒๕๕๐ และสงกรานต์ ผมและภรรยาได้ไปเยี่ยมท่าน ท่านยังพูดคุยด้วย และไม่มีอาการผิดปกติแต่อย่างใด

ผมและครอบครัว ขอตั้งจิตอธิษฐานให้อานิสงส์และกุศลผลบุญ ตลอดจน คุณงามความดีทั้งหลายที่ท่านรอง ฯ ปิย รัตนะพร กระทำมาโดยตลอดอายุขัย อีกทั้งบุญกุศลที่ครอบครัวและญาติมิตรได้ร่วมกันบำเพ็ญอุทิศให้ จงเป็นปัจจัย ส่งเสริมให้ดวงวิญญาณของท่านรอง ฯ ปิย รัตนะพร ไปสู่สุคติ ณ สัมปรายภพ

ด้วยความเคารพรัก

พลตำรวจตรี ณรงค์ วิทยารักษ์

(ณรงค์ วิทยารักษ์)

อาลัยคู่ชีวิต

ตลอดเวลาที่เราได้ร่วมชีวิตกันมา ตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ จนถึงวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเวลากว่า ๖๖ ปี คุณพี่ติดกับน้อง และเป็นที่พึ่งของน้องตลอดมา คุณพี่รักและทำทุกสิ่งทุกอย่างได้อย่างดีที่สุดในเท่าที่ผู้ชายคนหนึ่งจะสามารถทำให้กับครอบครัวได้ การจากไปของคุณพี่ทำให้น้องรู้สึกว่ขาดสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตไป เพราะความรักความผูกพันที่มีต่อกันนั้นช่างมากมายเหลือเกิน

น้องขอให้ดวงวิญญาณของคุณพี่จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพ และจะระลึกถึงคุณพี่ไปตลอดชีวิต

รักและคิดถึงที่สุด
อุไรวรรณ รัตนะพร

รำลึกถึงคุณพ่อ

๐๒:๒๐ น. ของวันเสาร์ที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เสียงโทรศัพท์ดังขึ้นที่บ้านรัตนะพร แล้วสิ่งที่ไม่อยากจะยินที่สุด และไม่คาดคิดว่าจะได้ยินก็เกิดขึ้น “คุณพ่อเสียแล้ว” ทุกคนที่ทราบข่าวอยู่ในภาวะที่ตกตะลึง และเสียใจที่คุณพ่ออันเป็นที่รักยิ่งของพวกเรา ได้จากพวกเราไปแล้วอย่างไม่คิดฝัน เพราะเมื่อเช้าของวันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ คุณพ่อยังนัดกับคุณแม่และลูก ๆ จะไปทานข้าวกันที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในวันศุกร์ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เวลาเที่ยง เนื่องจากโดยปกติ ทุกวันศุกร์ คุณพ่อจะชวนคุณแม่ไปทานอาหารกลางวันนอกบ้านทุกสัปดาห์ แต่พอถึงเย็นวันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ คุณพ่อเกิดอาการแน่นหน้าอกขณะกำลังพูดคุยกันอยู่ดี ๆ พวกเราพาคุณพ่อไปที่โรงพยาบาล โดยคุณพ่อหมดสติไปตั้งแต่อยู่บนรถ และไม่รู้สีกตัวอีกเลย จนกระทั่งสิ้นลมไปอย่างสงบ เมื่อเวลาประมาณ ๐๒:๑๕ น. ของวันเสาร์ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ คุณหมอบอกว่า คุณพ่อมีบุญมาก ไม่เจ็บไม่ทรมานเลย

คุณพ่อจบการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมวัดสุทธิวราราม สีชมพู ขาวเขียว อันเป็นสีประจำโรงเรียน จึงเป็นสีโปรดของคุณพ่อ หลังจากนั้น คุณพ่อได้เข้าศึกษาต่อ ณ โรงเรียนนายร้อยทหารบก พวกเราเคยถามคุณพ่อว่า โรงเรียนนายร้อยทหารบก กับ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีประวัติความเป็นมาอย่างไร คุณพ่อได้เล่าให้ฟังว่า คุณพ่อสอบเข้าเรียนเป็นนักเรียนนายร้อยทหารบก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ เป็นรุ่นที่ ๔๐ เลขประจำตัว ๔๕๐๒ และได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่า สมัยเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีการปฏิรูปกิจการทหารใหม่ โดยจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยทหารบก และ

โรงเรียนเทคนิคทหารบก รวมทั้งให้มีการสอนวิชาตำรวจในโรงเรียนนายร้อยทหารบก เฉพาะพวกที่จะสมัครไปเป็นนายร้อยตำรวจด้วย ต่อมาเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ สงบลง จึงได้ยุบโรงเรียนเทคนิคทหารบก และให้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนนายร้อยทหารบก เป็น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๙๔

คุณพ่อทำงานด้านการสืบสวนปราบปรามมาตลอดทั้งชีวิต ตั้งแต่เริ่มรับราชการตำรวจครั้งแรกที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน และเกษียณอายุราชการที่ตำแหน่งรองผู้บังคับการกองปราบปราม อีกทั้งยังได้รับแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการประพฤตินมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) รวม ๔ สมัย เป็นเวลา ๘ ปีเต็ม จนได้รับโล่เกียรติยศจากสำนักงาน ป.ป.ป. ทุกคนในครอบครัวจึงภูมิใจในความซื่อสัตย์สุจริตของคุณพ่อเป็นอย่างยิ่ง

จากการที่คุณพ่อมีประสบการณ์มากมายดังกล่าว ทำให้มีเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยมาเล่าและแนะนำลูกๆ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง เช่น ในเรื่องของรถยนต์ที่ทุกคนต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เวลาจอดรถ คุณพ่อจะสอนลูกให้ถอยหลังเข้า เพราะในชีวิตตำรวจ อาจจะต้องออกรถด้วยความเร่งด่วนในการติดตามคนร้าย ประโยชน์ที่ได้รับตามมาก็คือ เวลาออกรถจะออกได้ง่ายในเรื่องของน้ำมันเชื้อเพลิง คุณพ่อย้ำหนักหนาว่า ก่อนเข้าบ้านให้เติมน้ำมันให้เต็มหรือหากอยู่ในระหว่างขับรถ ถ้าน้ำมันพร่องต่ำกว่าครึ่งถัง ก็ให้เติมให้เต็ม เพราะหากมีเรื่องฉุกเฉินหรือการจราจรติดขัดมาก เราก็กังมีน้ำมันใช้ อีกเรื่องหนึ่งคุณพ่อจะสอนลูกให้มีกุญแจสำรองของรถยนต์ติดไว้กับตัวอีกชุดหนึ่ง และให้ล้อครดเสมอหากจำเป็นต้องจอดรถโดยติดเครื่องไว้แล้วลงไปทำธุระ เพราะถ้าไม่ล้อครด อาจมีผู้ไม่ประสงค์ดี ขับรถของเราไปได้โดยง่าย และหากมีคนในครอบครัวของเรานั่งอยู่ในรถ ก็จะต้องแย่งกันใหญ่ ข้อดีอีกประการหนึ่ง

หากคุณแจชุดจริงสูญหาย ก็ยังมีสำรองใช้ได้ ไม่ต้องเสียเวลากลับบ้านหรือตามช่างคุณแจ ลูกๆ ทั้ง ๘ คนของคุณพ่อ ซึ่งส่วนมากก็อยู่ในสายงานปราบปราม หรือ ในวงการราชการ ไม่ว่าจะเป็น นายทหาร, นายตำรวจ, เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด, ข้าราชการรัฐสภา และ ศุลกากร ก็ได้ใช้ตำราชีวิตของคุณพ่อเป็นบทเรียนในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งคุณแลคนในครอบครัวเสมอมา

คุณพ่อเป็นคนที่ศึกษาในเรื่องโหราศาสตร์อย่างลึกซึ้งที่สุดคนหนึ่งของคุณพ่อในเรื่องนี้ คือ คุณลุงประจวบ หรือ พันเอกประจวบ วัชรปาลม คุณพ่อคุณดวงให้แกญาติสนิทมิตรสหาย เป็นที่ยอมรับในความแม่นยำตลอดมา แม้กระทั่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต คุณพ่อได้พูดกับลูกเมื่อปลายเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ ว่าพ่อคงมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่เกิน ๓ เดือน ขอให้ลูกๆ ทุกคนดูแลแม่ให้ดีที่สุด ขณะนั้น ลูกภวานาขอให้คุณพ่อคุณดวงคิดสักครั้ง แต่คุณพ่อก็ถูก “ทั้งที่ในเวลานั้น คุณพ่อมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรงที่สุด”

ขณะเขียนบทความนี้ ได้ฟังเสียงเพลงน้ำตาแสงได้ และ เพลงมาร์ชตำรวจ จากซีดีเพลงที่คุณพ่อชื่นชอบที่สุดทำให้คิดถึงคุณพ่อเหลือเกิน คนในครอบครัวของเราคนหนึ่งได้พูดพลอบใจว่า “คุณพ่อไม่ได้ไปไหน คุณพ่อยุ่ในใจของพวกเราทุกคน” ทำให้พวกเราเฝ้าตั้งใจที่จะต่อสู้ชีวิตกันต่อไป แม้ว่าจะต้องสูญเสียเสาหลักของครอบครัวไปแล้ว

ขอตั้งจิตอธิษฐานให้กุศลผลบุญ และ คุณงามความดีที่คุณพ่อได้สร้างไว้ตลอดระยะเวลา ๙๐ ปี รวมทั้งบุญกุศลที่ครอบครัวของเรา ญาติสนิทมิตรสหาย ได้บำเพ็ญอุทิศให้ จงเป็นพลังน้อมนำดวงวิญญาณคุณพ่อไปสู่สุคติในสัมปรายภพ หากชาติหน้ามีจริง ลูกขอเกิดเป็นลูกของคุณพ่อทุกชาติไป

รักและภูมิใจในตัวคุณพ่อมาก
ลูก ๆ ของคุณพ่อ

คุณปู่ กับ ความทรงจำ

ตั้งแต่จำความได้ “คุณปู่” ก็เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของเรามาตลอด การที่ต้องรับรู้ว่าจะไม่ได้พบหน้าหรือพูดคุยกับคุณปู่อีกนั้น เป็นความรู้สึกที่อ้างว้างเปล่าอย่างที่ไม่เคยรู้สึกมาก่อน

คุณปู่เป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง เพราะที่สามารถดูแลรักษาสุขภาพตนเอง ได้อย่างดีเยี่ยม คุณปู่รับประทานวิตามินที่เป็นประโยชน์หลายต่อหลายชนิด ตรงตามเวลาทุกวันอย่างเคร่งครัด และถึงแม้ว่าท่านจะเป็นโรคเบาหวาน แต่ก็ควบคุมอาหารและระดับน้ำตาลได้อย่างสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความมีระเบียบวินัยในตนเองที่น่ายกย่อง

คุณปู่สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ที่เราได้เห็นกันเป็นประจำก็คือ เรื่องของการอ่านหนังสือ คุณปู่อ่านหนังสือในหลากหลายแขนง โดยเฉพาะทางด้านกฎหมาย คุณปู่มีหนังสือคำพิพากษาศาลฎีกาและหนังสือราชกิจจานุเบกษา ทุกฉบับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ จนถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ นอกจากนี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง โหราศาสตร์ สุขภาพ บัตรยกรอง การบ้านการเมือง สังคม ประวัติศาสตร์ เรื่องราวจากสารานุกรม และอื่นๆ คุณปู่ก็ศึกษาอย่างถ่องแท้ เวลาที่คุณปู่อ่านหนังสือ คุณปู่จะอ่านอย่างตั้งใจและอ่านได้รวดเร็ว จำได้ว่าหนังสือบางเล่ม มีความหนาเป็นร้อยๆ หน้า คุณปู่สามารถอ่านจบทั้งหมดได้ภายในวันเดียวนับว่าคุณปู่เป็นอัจฉริยะด้านหนังสือท่านหนึ่งเลยก็ว่าได้

คุณปู่เล่าเรื่องราวต่างๆ ให้เราฟังอยู่เสมอ โดยที่คุณปู่สามารถจดจำรายละเอียดต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ ตั้งแต่เรื่องในสมัยที่คุณปู่ยังเป็นนักเรียนนายร้อยๆ รวมถึงชีวิตการทำงานของท่าน เรื่องราวที่คุณปู่ได้ถ่ายทอดให้เรา ฟังนั้น เป็นเหมือนกับคำสอนที่สอนให้เราเป็นคนมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีเหตุผล

รู้จักผิดชอบชั่วดี รู้จักกิด มีเหตุผล กล้าตัดสินใจ กล้ายืนหยัดและต่อสู้ เพื่อความถูกต้องโดยไม่เกรงกลัวอิทธิพลใดๆ ดังที่คุณปู่แสดงให้เห็นอยู่เสมอ ตลอดชีวิตของท่าน

คุณปู่สอนให้เราตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ กล้าทำกล้ารับ ถ้าหาก หลานทำผิด คุณปู่ก็จะสอนด้วยการแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เราทำนั้นผิด โดยให้เรา ไตร่ตรองด้วยตัวเองว่าผิดอย่างไร และให้อภัยเราเสมอ นอกจากนี้ คุณปู่ ยังสอนให้เรามีความมานะพยายาม ทำทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความตั้งใจ และ ทำด้วยความประณีตเรียบร้อย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด ถ้าหากเราตั้งใจและไม่ย่อท้อ สิ่งนั้นย่อมทำให้สำเร็จได้อย่างแน่นอน

คุณปู่สอนให้เรารู้จักประหยัด อดออม ใช้เงินเท่าที่จำเป็น แต่สำหรับ สิ่งที่จำเป็นต้องใช้ก็ไม่ควรไปเสียตาย และในขณะเดียวกันก็สอนให้เรารู้จัก ทำบุญทำทาน ทำความดี มีเมตตา ช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังที่เราสามารถทำได้

ที่สำคัญที่สุด คุณปู่แสดงให้เราเห็นถึงความรักอันยิ่งใหญ่ และความห่วงใยกันในครอบครัว คุณปู่รักและห่วงใยคุณย่ามากเหลือเกิน และ คุณปู่ก็รักลูกหลานทุกคน ในยามปกติ คุณปู่มีความสุขเสมอกับการที่ได้ทานข้าว และพูดคุยกับคุณย่าและลูกๆ หลานๆ ส่วนในยามที่คนในครอบครัวไม่สบาย คุณปู่ก็จะเป็นห่วงเป็นใยและคอยดูแล คุณปู่เปรียบเสมือนเป็นเสาหลักของ ครอบครัวที่ขาดไปไม่ได้

คุณปู่พูดอยู่เสมอว่า ไม่มีสิ่งใดที่แน่นอน รวมถึงความตายด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงไม่ควรประมาทในการใช้ชีวิตและเตรียมพร้อมอยู่เสมอ ทำทุกสิ่งทุกอย่าง ให้เรียบร้อยและทำให้ดีที่สุด จะได้ไม่ต้องเสียใจภายหลัง ซึ่งคุณปู่ก็ทำให้เราเห็น เป็นตัวอย่างได้อย่างดีที่สุด คุณปู่จัดการทุกอย่างไว้เรียบร้อย และจากไปอย่าง ไม่มีห่วงกังวลใดๆ เลย ถือเป็นการใช้ชีวิตอย่างองอาจและมีคุณค่าอย่างแท้จริง

จนถึงวันนี้ ทุกครั้งที่มองไปยังสนามหญ้าที่บ้าน ก็จะมีนกถึงภาพตอนเช้าๆ ที่คุณปู่เคยเดินออกกำลังกายและเดินรดน้ำต้นไม้ทั่วทั้งสนาม เวลาที่อยู่ในบ้านแล้วได้ยินเสียงพัดลมดังแว่วมาจากห้องทำงานใต้ดินของคุณปู่ ก็มักจะรู้สึกเหมือนกับว่าคุณปู่นั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะเหมือนเช่นเคย วันไหนที่มีการถ่ายทอดกีฬา อย่างเช่น มวย หรือ ฟุตบอล ก็คิดอยู่เสมอว่าคุณปู่มักจะนั่งดูอยู่เป็นประจำ รวมถึงรอยยิ้มของคุณปู่และเสียงหัวเราะ ทุกสิ่งล้วนเป็นความทรงจำล้ำค่าที่จะไม่เลือนหายไปไหน หากแต่ทุกคนในครอบครัวจะจดจำไว้ในหัวใจ ตราบนานเท่านาน

กราบขอบพระคุณคุณปู่ สำหรับความรัก ความห่วงใย ความสุข คำสอน และทุกสิ่งทุกอย่าง การเดินทางไกลของคุณปู่ครั้งนี้ ทุกๆ คนในครอบครัว รวมถึงทุกคนที่เคารพรักคุณปู่ เชื่อมั่นว่าจุดหมายปลายทางที่คุณปู่กำลังดำเนินไปนั้น ย่อมเป็นที่ที่ดีอย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม พวกเราขอตั้งจิตอธิษฐาน ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดคลงบันดาลให้ พันตำรวจเอก ปิย รัตนะพร คุณปู่ผู้เป็นที่รักยิ่งของเรา ได้พบแต่ความสุขตลอดไป

รัก เคารพ และคิดถึงคุณปู่เสมอ
หลาน ๆ ของคุณปู่

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก The Most Exalted Order of the White Elephant

เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการแผ่นดิน เดิมเรียกว่า “เครื่องราชอิสริยยศความชอบอย่างสูงสุดช้างเผือกสยาม”

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกเรียกชื่อย่อว่า “เครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก” มี ๘ ชั้น แยกเป็นตรา ๖ ชั้น เหนียญ ๒ ชั้น ดังนี้

ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	ม.ป.ช.
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	ป.ช.
ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก	ท.ช.
ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์ช้างเผือก	ต.ช.
ชั้นที่ ๔	จตุรตาภรณ์ช้างเผือก	จ.ช.
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	บ.ช.
ชั้นที่ ๖	เหนียญทองช้างเผือก	ร.ท.ช.
ชั้นที่ ๗	เหนียญเงินช้างเผือก	ร.ง.ช.

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกนี้ พระราชทานให้ทั้งบุรุษและสตรี โดยไม่จำกัดจำนวน

- ผู้ออกแบบ ๑. เสวกเอก หม่อมเจ้าประวิช ชุมสาย ในกรมขุนราชสีหวิกรม (ช่วง พ.ศ. ๒๔๑๒ - พ.ศ. ๒๔๓๖)
๒. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ (ช่วงหลัง พ.ศ. ๒๔๕๒)

ลักษณะเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและการประดับ

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือกสำหรับบุรุษ

การประดับดาราและสายสะพายมหาปรมาภรณ์
ช้างเผือก ร่วมกับดารามหาวชิรมงกุฏ
และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่างๆ
ในเครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก ประกอบด้วย ดวงตรา ดารา และสายสะพาย

ดวงตรา ด้านหน้าเป็นรูปช้างไอรพต ลงยาสีขาวอยู่บนพื้นทองในดอกบัวบาน กลีบลงยาสีชมพูสลับแดง เกสรเงิน รอบนอกมีกระจังทองลงยาสีเขียวสีทึบ มีรัศมีเปลวเงินตามระหว่ง ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธยในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว “ม.ป.ร.” ลงยาสีแดง เบื้องบนมีอุณาโลมเงิน และพระมหามงกุฎทองมีรัศมี

ดวงตรานี้ห้อยกับสายสะพายแพรแถบ กว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีแดงริมเขียว มีริ้วเหลืองริ้วน้ำเงินขนาดเล็กควบกันทั้งสองข้าง สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา

มหาปรมการณช้างเผือกสำหรับสตรี

การประดับดาราและสายสะพายมหาปรมการณ
ช้างเผือก ร่วมกับดารามหาวชิรมงกุฎ และ
หุคิยจุลจอมเกล้า ผู้กเป็นรูปแมลงปอ ประดับ
ที่หน้าบ่าซ้าย ในชุดไทยบรมพิมาน

การประดับดาราและสายสะพายมหาปรมการณ
ช้างเผือก ร่วมกับดารามหาวชิรมงกุฎ และ
เหรียญรัตนากรณ ในเครื่องแบบเดิมยศ
ข้าราชการพลเรือน

ดารา ลายกลาง ด้านหน้าเหมือนอย่างดวงตรา แต่ย่อมกว่า ซ้อนอยู่บนรัศมีเงิน
จำหลักเป็นเพชรสร้างสี่แฉก รัศมีทองสี่แฉก สำหรับประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตรา ดารา มีขนาดย่อมกว่า สายสะพายแพรแถบ
กว้าง ๗.๕ เซนติเมตร

ประดมากรณซ์ข้างเฝือกสำหรับบุรุษ

การประดับดาราและสายสะพายประดมากรณซ์ข้างเฝือก ร่วมกับดาราประดมากรณซ์มณฑไทยและเหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่างๆ ในเครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน

ชั้นที่ ๑ ประดมากรณซ์ข้างเฝือก ประกอบด้วย ดวงตรา ดารา และสายสะพาย

ดวงตรา ด้านหน้าเป็นรูปข้างเฝือกทรงเครื่องยืนแท่นอยู่บนพื้นทองในดอกบัวบาน กลีบลงยาสีแดงสลักเขียว เกสรเงิน รอบนอกมีกระจังเงินแปดทิศ มีกระจังทองแทรกตามระหว่าง ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธย “ม.ป.ร.” ลงยาสีแดง เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทองมีรัศมี

ดวงตรานี้ห้อยสายสะพายแพรแถบกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีแดงริมเขียว มีริ้วเหลืองริ้วน้ำเงิน ขนาดใหญ่ควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ประดมากรณข้างเผือกสำหรับสตรี

การประดับคาราและสายสะพายประดมากรณข้างเผือก ร่วมกับคาราประดมากรณมิ่งมกุฎไทย และเหรียญบรมราชาภิเษก รัชกาลที่ ๕ ในเครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน

คารา ด้านหน้าเหมือนอย่างดวงตรา แต่กระจัง
ยาวกว่า ด้านหลังเป็นทองใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตราและคารา
มีขนาดย่อมกว่า สายสะพาย กว้าง ๗.๕ เซนติเมตร
สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

การประดับคาราและสายสะพายประดมากรณข้างเผือก
ร่วมกับคาราประดมากรณมิ่งมกุฎไทย ในชุดไทยบรมพิมาย

ทวีติยาภรณ์ช้างเผือกสำหรับบุรุษ

ทวีติยาภรณ์ช้างเผือกสำหรับสตรี

การประดับดาราและดวงตราทวีติยาภรณ์
ช้างเผือก ร่วมกับดาราและดวงตราทวีติยาภรณ์
มงกุฎไทย และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่างๆ
ในเครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน

การประดับดาราและดวงตราทวีติยาภรณ์
ช้างเผือก ร่วมกับดาราและดวงตราทวีติยาภรณ์
มงกุฎไทย ในเครื่องแบบเต็มยศข้าราชการ
พลเรือน

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก ประกอบด้วย

ดวงตรา เหมือนอย่างดวงตราประถมาภรณ์ช้างเผือก แต่ย่อมากกว่า และ
ที่พระมหามงกุฎไม่มีรัศมี ด้านหลังเป็นทองเกลี้ยง

ดวงตรานี้ห้อยกับแพรแถบกว้าง ๔ เซนติเมตร สำหรับสวมคอ

ดารา เหมือนอย่างดาราประถมาภรณ์ช้างเผือก สำหรับประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตราและดารายานด้อยกว่าดวงตราใช้ห้อยกับ

แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตรา เหมือนอย่างทวีติยาภรณ์ช้างเผือก ห้อยกับแพรแถบกว้าง ๔ เซนติเมตร สำหรับสวมคอ ไม่มีดารา

สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตราเหมือนอย่างทวีติยาภรณ์ช้างเผือก แต่มีขนาดย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับที่เสื้อหน้าบ่าซ้าย ไม่มีดารา

จตุรตาภรณ์ช้างเผือกสำหรับสตรี

การประดับจตุรตาภรณ์ช้างเผือก ร่วมกับจตุรตาภรณ์มงกุฎไทย ในเครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน

ชั้นที่ ๔ จตุรตาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตรา เหมือนอย่างตริตาภรณ์ช้างเผือก แต่มีขนาดย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร มีดอกไม้จิบประดับบนแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี มีลักษณะเช่นเดียวกัน แต่แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตรา อย่างเดียวกับจตุรธาภรณ์ช้างเผือก ไม่มีดอกไม้จับบนแพรแถบ
สำหรับพระราชทานสตรี มีลักษณะเช่นเดียวกัน แต่แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

การประดับเบญจมาภรณ์ช้างเผือก ร่วมกับ
เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย ในเครื่องแบบ
เต็มยศข้าราชการพลเรือน

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองช้างเผือก

เป็นเหรียญเงินกะไหล่ทอง รูปกลม ด้านหน้า
เป็นรูปช้างเผือกอยู่ในดอกบัวบาน ด้านหลังเป็นอักษร
พระปรมาภิไธย ม.ป.ร. เบื้องบนมีพระมหามงกุฎ
เหรียญนี้ห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี ตัวเหรียญมีลักษณะ
เช่นเดียวกับที่พระราชทานฝ่ายหน้า แพรแถบผูกเป็น
รูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

▷ เหรียญทองช้างเผือก
▷ เหรียญเงินช้างเผือก

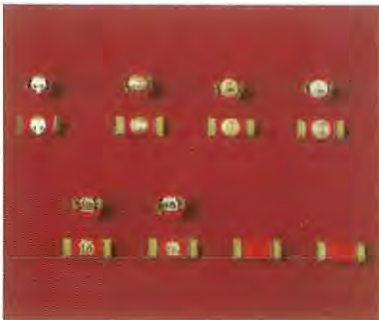
การประดับเหรียญทองช้างเผือก ร่วมกับเหรียญทองมงกุฎไทย
ในเครื่องแบบก้าน

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช้างเผือก

ลักษณะลวดลายเหมือนเหรียญทอง แต่เป็นเงิน
สำหรับพระราชทานสตรี แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

คุมเสื้อและแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเครื่องหมายสำหรับประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และที่ใช้เป็นคุมเสื้อ พ.ศ. ๒๔๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้มีเครื่องหมาย แพรแถบและเครื่องหมายคุม (แพรแถบย่อและคุมเสื้อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์) รวมทั้ง การประดับเครื่องหมายดังกล่าวของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ช้างเผือก ตั้งแต่ชั้นสูงสุด จนถึงชั้นที่ ๕ มีลักษณะดังนี้

คุมเสื้อและแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ
ช้างเผือก

ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
เป็นรูปช้างไอรพด ลงยาสีขาว

ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ช้างเผือก
เป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่อง ยืนแท่นอยู่ใน
ดอกบัวบานกลีบลงยาสีแดงสลักเขียว
เกสรเงิน

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
เป็นรูปช้างทรงเครื่อง ยืนแท่นอยู่ใน
ดอกบัวบานทอง เกสรเงิน

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก เป็นรูปช้างทรงเครื่อง ยืนแท่นอยู่ในดอกบัวบานเงิน
เกสรเงิน

ชั้นที่ ๔ จัตุรตาภรณ์ช้างเผือก เป็นรูปช้างทรงเครื่อง ยืนแท่นทอง

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก เป็นรูปช้างทรงเครื่อง ยืนแท่นเงิน

การประดับคุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์

สำหรับบุรุษ มักใช้คุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์เฉพาะชั้นสูงเท่าที่บุคคลผู้นั้น
ได้รับพระราชทานในตระกูลช้างเผือก ใช้ประดับเป็นคุมเสื้อสำหรับ
เครื่องแต่งกายสากล หรือใช้ประดับที่เหนือกระเป่าชายของ
เครื่องแต่งกายชุดไทย

สำหรับสตรี ใช้ประดับกับเครื่องแต่งกายสากล และเครื่องแต่งกายชุดไทย
พระราชนิยม เฉพาะชุดไทยเรือนต้น ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทย
อมรินทร์ และชุดไทยบรมพิมาน

การประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ใช้แพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามลำดับเกียรติของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เวลาแต่งเครื่องแบบสีกาก็คอพับ เครื่องแบบสีกาก็คอแบะ และเครื่องแบบปกติขาว การพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ช้างเผือกนับเป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ โดยคำแนะนำขอพระราชทานของรัฐบาล เพื่อให้เป็นบำเหน็จและ เครื่องหมายเชิดชูเกียรติอย่างสูงแก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้

การพิจารณาเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ช้างเผือกนี้ ให้พิจารณาโดยรอบคอบว่า บุคคลผู้นั้นได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ ประเทศชาติและสังคม จนถึงขนาดอันควรได้รับพระราชทานบำเหน็จเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กล่าวคือ เป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติงานหรือหน้าที่ราชการด้วยความอดสาหัส ซื่อสัตย์สุจริต และ เอาใจใส่เป็นอย่างดี จนเกิดผลอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ ประชาชน โดยมีพิจารณา แต่เพียงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ยศ หรือมีระยะเวลาเพียงพอที่จะขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ได้รับพระราชทานรู้สึกภาคภูมิใจ ในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างแท้จริง และเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ได้ทรงไว้ซึ่งเกียรติอันสูงด้วย

การพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ช้างเผือก แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. การพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ช้างเผือกแก่บรรดาข้าราชการ ผู้ปฏิบัติงานตามกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานที่มีได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์การขอพระราชทานตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่ง ช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะต้องมีความสมบัติ ดังนี้

- (๑) เป็นผู้มิสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอดสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง และ
- (๓) เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

๒. การพระราชทานสำหรับเจ้านายหรือผู้มีเกียรติชาวต่างประเทศ ซึ่งอาจได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้ตามระเบียบ

- (๑) ชาวต่างประเทศซึ่งรับราชการหรือเป็นลูกจ้างของรัฐบาลไทย
- (๒) ผู้ซึ่งเป็นผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศ และข้าราชการหรือข้าราชการของรัฐบาลต่างประเทศ

เฉพาะผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศ จะขอพระราชทานได้ในกรณี :-

- (๑) เมื่อมารับหน้าที่ในตำแหน่งประจำประเทศไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี และใกล้จะพ้นตำแหน่งไป เว้นแต่ผู้แทนทางการทูตฝ่ายทหารจะมีเวลาอยู่ในตำแหน่งน้อยกว่า ๒ ปี แต่ไม่น้อยกว่า ๑ ปี จะพิจารณาดำเนินการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ก็ได้
- (๒) ถ้ามารับหน้าที่ในตำแหน่งประจำประเทศไทยน้อยกว่า ๒ ปี แล้วมีความจำเป็นต้องพ้นจากตำแหน่ง แต่ได้ทำคุณประโยชน์อันยิ่งใหญ่ให้แก่ประเทศไทย ก็ควรจะพิจารณาดำเนินการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้

การพระราชทานประกาศนียบัตรกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ข้างเผือก

(๑) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ข้างเผือก ตั้งแต่ชั้นสูงสุดมหาปรมาภรณ์ข้างเผือก ลงมาจนถึงชั้นที่ ๕ เมณฑุมภรณ์ข้างเผือก จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา ได้รับพระราชทานประกาศนียบัตรกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ข้างเผือก โดยทรงลงพระปรมาภิไธย ประทับพระราชลัญจกร และมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(๒) เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ข้างเผือก เลื่อนชั้นสูงขึ้น จะได้รับประกาศนียบัตรกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ประกอบด้วยทุกชั้น และให้เก็บรักษาไว้โดยไม่ต้องส่งคืน

(๓) ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ช่างเผือก ชั้นที่ ๖ เหรียญทองช่างเผือก และชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช่างเผือก จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่มีประกาศนียบัตร

การส่งคืน/การเรียกคืน

๑. เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้วายชนม์ ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ กองมรดกจะต้องรับผิดชอบ

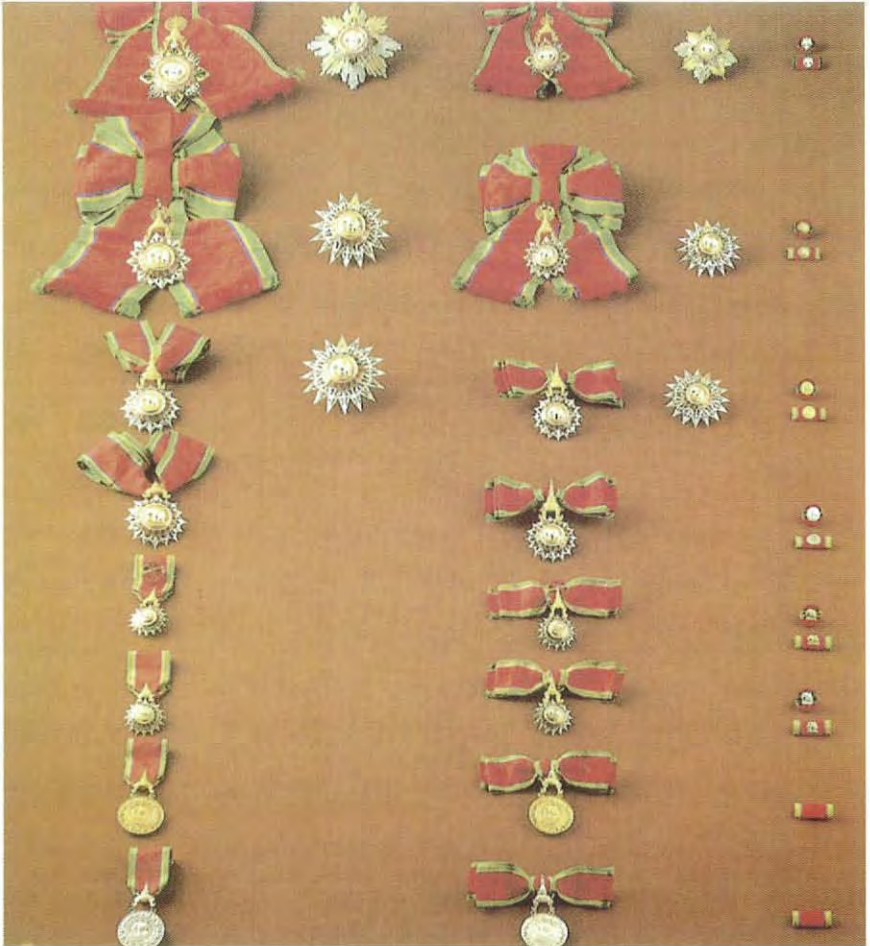
๒. เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืน หากไม่สามารถส่งคืนได้ด้วยประการใด ๆ จะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้แก่ทางราชการตามราคาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

๓. ให้ส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนหรือชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนได้ที่หน่วยราชการต้นสังกัด หรือที่สำนักกอลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

รายการราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช่างเผือก

ชั้น	เครื่องราชอิสริยาภรณ์	อักษรย่อ	ราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (บาท)		หมายเหตุ
			บุรุษ	สตรี	
สูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช่างเผือก	ม.ป.ช.	๒๐,๑๒๒	๑๗,๒๗๖	ราคานี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ และจะมีการปรับปรุงราคาใหม่ทุก ๓ ปี
๑	ประถมาภรณ์ช่างเผือก	ป.ช.	๑๓,๕๑๘	๑๒,๕๗๒	
๒	ทวีติยาภรณ์ช่างเผือก	ท.ช.	๗,๕๕๒	๗,๐๗๒	
๓	ตริตาภรณ์ช่างเผือก	ต.ช.	๓,๕๖๖	๓,๑๗๖	
๔	จตุรดาภรณ์ช่างเผือก	จ.ช.	๒,๑๕๖	๒,๒๑๘	
๕	เบญจมาภรณ์ช่างเผือก	บ.ช.	๒,๑๔๒	๒,๒๑๘	
๖	เหรียญทองช่างเผือก	ร.ท.ช.	๑,๐๐๒	๑,๐๖๐	
๗	เหรียญเงินช่างเผือก	ร.ง.ช.	๕๑๖	๕๗๖	

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

Δ บุรุษ

Δ สตรี

Δ ดุมเสี้ยนและแพรแถบย่อ

๗๑

ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	ม.ป.ช.	Knight Grand Cordon (Special Class) of the Most Exalted Order of the White Elephant.
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	ป.ช.	Knight Grand Cross (First Class) of the Most Exalted Order of the White Elephant.
ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก	ท.ช.	Knight Commander (Second Class) of the Most Exalted Order of the White Elephant.
ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์ช้างเผือก	ต.ช.	Commander (Third Class) of the Most Exalted Order of the White Elephant.
ชั้นที่ ๔	จตุรตาภรณ์ช้างเผือก	จ.ช.	Companion (Fourth Class) of the Most Exalted Order of the White Elephant.
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	บ.ช.	Member (Fifth Class) of the Most Exalted Order of the White Elephant.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองช้างเผือก	ร.ท.ช.	The Gold Medal (Sixth Class) of the White Elephant.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินช้างเผือก	ร.ง.ช.	The Silver Medal (Seventh Class) of the White Elephant.

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย The Most Noble Order of the Crown of Thailand

สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการแผ่นดิน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เมื่อจุลศักราช ๑๒๓๑ (พ.ศ. ๒๔๑๒) สำหรับพระราชทานผู้มีความชอบในราชการแผ่นดิน เมื่อแรกสร้างมีเพียง ๓ ชั้น และรวมอยู่กับตราช้างเผือก ต่อมาปี พ.ศ. ๒๔๓๖ ได้ตราเป็นพระราชบัญญัติต่างหาก เดิมมีชื่อว่า “เครื่องราชอิสริยยศความชอบอย่างสูงมงกุฎสยาม” ดังปรากฏตามกระแสพระราชดำริที่ทรงสถาปนาเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎสยามว่า... “เมื่อได้ทรงสถาปนাত্রาช้างเผือกสนองพระเดชพระคุณสมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปรารภว่าควรมีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของรัชกาลพระองค์ด้วยอีกอย่างหนึ่งให้เชิดชูเกียรติยศบ้านเมือง จึงโปรดให้สร้าง ตรามงกุฎสยามชั้นอนุโลมตามลักษณะตราช้างเผือกด้วยประการทั้งปวง...”

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลนี้ เรียกชื่อย่อว่า “เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย” มี ๘ ชั้น แยกเป็นตรา ๖ ชั้น เป็นเหรียญ ๒ ชั้น ดังนี้

ชั้นสูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ	ม.ว.ม.
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	ป.ม.
ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	ท.ม.

ชั้นที่ ๓	ตรีตากรรมมังกฎไทย	ต.ม.
ชั้นที่ ๔	จัตรากรรมมังกฎไทย	จ.ม.
ชั้นที่ ๕	เบญจมากรรมมังกฎไทย	บ.ม.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองมังกฎไทย	ร.ท.ม.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินมังกฎไทย	ร.ง.ม.

ผู้ออกแบบ ๑. เสวกเอก หม่อมเจ้าประวิษ ขุนสาย
(ช่วง พ.ศ. ๒๔๑๒ - พ.ศ. ๒๔๓๖)

๒. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์
(ช่วงหลัง พ.ศ. ๒๔๕๒)

๒. เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานแก่ผู้ทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร ทำนองเดียวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

๓. เจ้านายหรือผู้มีเกียรติของต่างประเทศ อาจได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้

๔. การเรียกชื่อเครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่ละชั้น คงเป็นไปตามเดิม เปลี่ยนแต่คำว่า “สยาม” เป็น “ไทย” ตามชื่อประเทศ

๕. รูปร่างลักษณะของเครื่องราชอิสริยาภรณ์คงเป็นไปตามเดิม

๖. ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้หรือการพระราชทานสังวาลเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ จึงเป็นอันยกเลิกไปโดยปริยาย

๗. ระบุถึงการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลนี้สำหรับสตรี ซึ่งแต่เดิมไม่เคยปรากฏในพระราชบัญญัติ

๘. ผู้ที่ได้รับพระราชทานตั้งแต่ชั้นเบญจมาภรณ์ขึ้นไป จะได้รับพระราชทานประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยประทับพระราชลัญจกรเป็นสำคัญด้วย

พ.ศ. ๒๔๕๘ โปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชกฤษฎีกากำหนดเครื่องหมายสำหรับประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และที่ใช้เป็นคุมเสื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘” กำหนดเครื่องหมายสำหรับประดับแพรแถบ (แพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์) ใช้กับเครื่องแบบ

ราชการและเครื่องหมายดุมเสื้อ (ดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์) ใช้ประดับชุดสากลของเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลอื่นๆ ได้แก่ มหาจักรีบรมราชวงศ์ นพรัตน์ราชวราภรณ์ จุลจอมเกล้า และช้างเผือก ดังปรากฏให้กันอยู่ในปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๕๒๘ โปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชกฤษฎีกากำหนดเครื่องหมายสำหรับประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และที่ใช้เป็นดุมเสื้อ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๕” เพื่อกำหนดให้ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทยและตระกูลอื่นๆ สามารถประดับเครื่องหมายที่ใช้เป็นดุมเสื้อ (ดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์) ขณะแต่งชุดไทย โดยสตรีให้ประดับได้เฉพาะกับชุดไทยเรือนต้น ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทยอมรินทร์ และชุดไทยบรมพิมาน

ลักษณะเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยและการประดับชั้นสูงสุด มหาชริมงกุฎ

สำหรับพระราชทานบุรุษ ประกอบด้วยดวงตรา ดารา และสายสะพาย

ดวงตรา มีลักษณะเป็นกลีบบัวทอง แฉก ลงยาสีแดงสีกลีบ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕.๗ เซนติเมตร มีพระมหาวชิราวุธเงินแทรกสลักตามระหว่าง กลางดวงตรามีอักษรพระปรมาภิไธย ร.ร. กับเลข ๖ เป็นเพชรสร้างมีเบื้องเงินล้อมรอบ อยู่ภายใต้พระมหามงกุฎทอง เบื้องบนมีพระเศวตฉัตรรัศมีทอง

ดวงตรานี้ใช้ห้อยกับสายสะพายสีครามแก่ ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ที่ริมขอบทั้งสองข้างมีริ้วสีแดงริ้วสีขาว สำหรับสะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา

ดารา ลักษณะเป็นรัศมีเงินสี่ทิศ มีรัศมีสายฟ้าทองแทรกสลักตามระหว่าง กลางดารามีลักษณะเหมือนอย่างดวงตรา แต่อักษรพระปรมาภิไธยย่อ ร.ร. กับเลข ๖ ประดับด้วยเพชร และเบื้องบนไม่มีพระเศวตฉัตร ดารามหาชริมงกุฎนี้ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี มีลักษณะดวงตรา ดารา เช่นเดียวกับที่พระราชทานบุรุษ แต่ขนาดย่อมกว่า ส่วนสายสะพายสำหรับสตรีนั้นมีขนาดกว้าง ๗.๕ เซนติเมตร

มหาวชิรมงกุฏสำหรับบุรุษ

การแต่งกายเครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน
สวมสายสะพายมหาวชิรมงกุฏ ประดับคารามหาวชิรมงกุฏ
ดาราประถมาภรณ์ช้างเผือกและประดับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่างๆ

มหาวชิรมงกุฏสำหรับสตรี

การแต่งกายเครื่องแบบเต็มยศ
ข้าราชการพลเรือน สวมสายสะพาย
มหาวชิรมงกุฏ ดารามหาวชิรมงกุฏ
ดาราประดมาภรณ์ช้างเผือก และ
ประดับเหรียญจักรพรรดิมาลา
ที่หน้าบ่าซ้าย

การแต่งกายชุดไทยบรมพิมาน
สวมสายสะพายมหาวชิรมงกุฏ
ดารามหาวชิรมงกุฏ ดารา
ประดมาภรณ์ช้างเผือก และ
ประดับดวงตราดิขจุลจอมเกล้า
ที่หน้าบ่าซ้าย

ประดมาภรณ์มงกุฎไทยสำหรับบุรุษ

เครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน สวมสายสะพายประดมาภรณ์มงกุฎไทย ดวงตราทวิติยาภรณ์ ช้างเผือก ห้อยแพรแถบสวมคอ ประดับคาราประดมาภรณ์มงกุฎไทย คาราทวิติยาภรณ์ช้างเผือก และประดับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่างๆ

ขั้นที่ ๑ ประดมาภรณ์มงกุฎไทย

สำหรับพระราชทานบุรุษ ประกอบด้วยดวงตรา คารา และสายสะพาย

ดวงตรา ด้านหน้ามีลักษณะเป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในสายหว่านล้อมทอง พื้นลงยาสีน้ำเงินและสีแดง มีกระจังเงินใหญ่สี่ทิศ กระจังเงินเล็กสี่ทิศ มีรัศมีทองสลัตามระหว่ง ด้านหลังของดวงตรามีอักษรพระปรมาภิไธย จ.ป.ร. เบื้องบนมีรูปจุลมงกุฎ ดวงตรานี้ใช้ประดับห้อยกับสายสะพายสีน้ำเงินขอบสีเขียว มีริ้วสีเหลือง ริ้วสีแดง ขนาดใหญ่ควบคั่นทั้งสองข้าง ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

คารา ด้านหน้ามีลักษณะอย่างดวงตรา แต่ไม่มีรูปจุลมงกุฎ ด้านหลังเป็นพื้นสีทองเกลี้ยง คารานี้ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ประดมากรณมิ่งกฎไทยสำหรับสตรี

สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตรา ดารา มีลักษณะเช่นเดียวกับที่พระราชทานบุรุษ แต่มีขนาดย่อมนกว่า ส่วนสายสะพายสำหรับพระราชทานสตรี มีขนาดกว้าง ๗.๕ เซนติเมตร

เครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน

การแต่งกายชุดไทยบรมพิมาน สวมสายสะพาย ประดมากรณมิ่งกฎไทย ดาราประดมากรณมิ่งกฎไทย ดาราทวีติยาภรณ์ช้างเผือก และประดับดวงตราทวีติยาภรณ์ ช้างเผือกที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย

สำหรับพระราชทานบุรุษ ประกอบด้วยดวงตรา ดารา และแพรแถบสวมคอ

ดวงตรา ด้านหน้ามีลักษณะเหมือนอย่างดวงตราประถมาภรณ์มงกุฎไทย แต่ด้านหลังไม่มีลวดลาย เป็นพื้นสีทองเกลี้ยง ใช้ประดับห้อยกับแพรแถบสีน้ำเงิน ขอบสีเขียว ขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร ที่ริมมีริ้วสีเหลือง ริ้วสีแดงคั่นทั้งสองข้าง สำหรับสวมคอ

ดารา มีลักษณะดาราอย่างเดียวกับดาราประถมาภรณ์มงกุฎไทย ดารานี้ ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ

◁ เครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน
ระดับดาราและดวงตราทวีติยาภรณ์
มงกุฎไทย ร่วมกับดวงตราตรีตาราภรณ์
ช้างเผือก และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
ต่างๆ

ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย สตรี

◁ เครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน
ระดับดาราและดวงตราทวีติยาภรณ์
มงกุฎไทย ร่วมกับดวงตราตรีตาราภรณ์
ช้างเผือก

สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตรา ดารา มีลักษณะเหมือนอย่างที่พระราชทานบุรุษ แต่มีขนาดข้อมกว่า ดวงตราสำหรับพระราชทานสตรี ใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย

สำหรับพระราชทานบุรุษ ประกอบด้วยดวงตรา และแพรแถบ

ดวงตรา มีลักษณะอย่างเดียวกันกับดวงตราทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย ห้อยกับแพรแถบใช้สวมคอ

สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตรามีลักษณะเหมือนอย่างบุรุษ แต่มีขนาดย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

เครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือน
ระดับตริตาภรณ์มงกุฎไทยร่วมกับ
จักรดาราภรณ์ข้างเผือก

ชุดไทยอมรินทร์ระดับตริตาภรณ์
มงกุฎไทย ร่วมกับจักรดาราภรณ์
ข้างเผือก

ชั้นที่ ๔ จัตุรดาภรณ์มงกุฎไทย

สำหรับพระราชทานบุรุษ

ดวงตรามีลักษณะเหมือนดวงตรา
ตริตาภรณ์มงกุฎไทย แต่มีขนาด
ย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบสีน้ำเงิน
ขอบสีเขียว มีริ้วสีเหลือง ริ้ว
สีแดงคั่น บนแพรแถบมีดอกไม้จิบ
ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

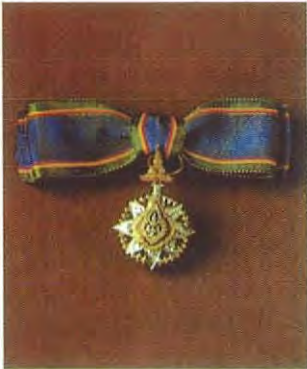
สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตรามีขนาดเท่ากัน แต่ให้ห้อยกับแพรแถบผูก
เป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

จักรดาราภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ

เครื่องแบบเต็มยศข้าราชการพลเรือนระดับจัตุรดาภรณ์มงกุฎไทยร่วมกับ
เบญจมาภรณ์ข้างเผือก

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย

สำหรับพระราชทานบุรุษ ดวงตรา และแพรแถบอย่างจักรวรรดิอังกฤษไทย แต่ไม่มีดอกไม้จิบใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี ตัวเหรียญเหมือนกับพระราชทานบุรุษ แต่แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย สตรี

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย

สำหรับพระราชทานบุรุษ เป็นเหรียญเงินกะไหล่ทอง ลักษณะกลม ด้านหน้าเป็นรูปพระมหามงกุฎในลายหว่านล้อม ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธย จ.ป.ร. เบื้องบนมีจุลมงกุฎห้อยกับแพรแถบ ขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

◁ เหรียญทองมงกุฎไทย สตรี เหรียญเงินมงกุฎไทย บุรุษ ▷

สำหรับพระราชทานสตรี ตัวเหรียญเหมือนกับพระราชทานบุรุษ แต่แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย

สำหรับพระราชทานบุรุษ เป็นเหรียญเงินลักษณะลวดลายและแพรแถบ เหมือนอย่างเหรียญทอง

สำหรับพระราชทานสตรี ตัวเหรียญมีลักษณะเหมือนกับพระราชทานบุรุษ แต่แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้ายเช่นเดียวกัน

เครื่องแบบก้านัน ประดับเหรียญทองมงกุฎไทย เหรียญเงินข้างเดือก

ดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์และแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเครื่องหมายสำหรับประดับแพรแถบ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และที่ใช้เป็นดุมเสื้อ พ.ศ. ๒๔๙๘ และพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดให้มีเครื่องหมายดุม (ดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์) และเครื่องหมายแพรแถบ (แพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์) รวมทั้งการประดับเครื่องหมายดังกล่าวของ เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทยตั้งแต่ชั้นสูงสุด จนถึงชั้นที่ ๕ มีลักษณะดังนี้

มหาวชิรมงกุฎ	เป็นรูป ร.ร. ๖ เพชรสร้างเงินกับพระมหามงกุฎทอง
ประดอมภรณ์มงกุฎไทย	เป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมทอง พื้นลงยา สีน้ำเงินและสีแดง
ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	เป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมทอง
ตริตาภรณ์มงกุฎไทย	เป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมเงิน
จตุรตาภรณ์มงกุฎไทย	เป็นรูปพระมหามงกุฎทอง
เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	เป็นรูปพระมหามงกุฎเงิน

ดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์และแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

การประดับดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์

สำหรับบุรุษ ใช้ประดับเป็นดุมเสื้อสำหรับชุดสากล หรือใช้ประดับที่เหนือ กระเป๋าย้ายของเครื่องแต่งกายชุดไทย

สำหรับสตรี ใช้ประดับได้เฉพาะกับชุดไทยเรือนต้น ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทย อมรินทร์ และชุดไทยบรมพิมาน

การประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ใช้แพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามลำดับเกียรติยศของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เวลาแต่งเครื่องแบบสีกากีคอพับ เครื่องแบบสีกากีคอแบะ และเครื่องแบบปกติขาว

การพระราชทาน และการส่งคืน/การเรียกคืน

๑. พระราชทานแก่บรรดาข้าราชการผู้ปฏิบัติงานตามกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานอิสระ และรัฐวิสาหกิจต่างๆ โดยมีเกณฑ์การพระราชทานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่ง ช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

๒. พระราชทานเจ้านายหรือผู้มีเกียรติชาวต่างประเทศ

๓. เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้วายชนม์ ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใดๆ กองมรดกจะต้องรับผิดชอบ

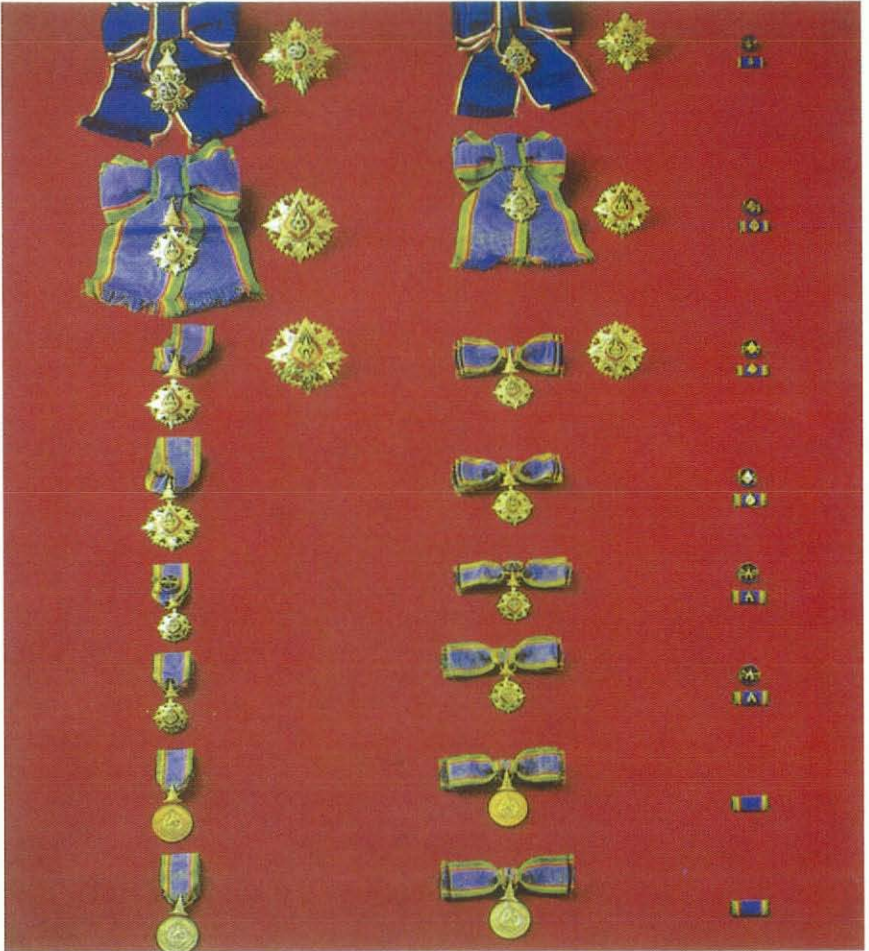
๔. เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืน หากผู้รับพระราชทานไม่สามารถส่งคืนได้ด้วยประการใดๆ จะต้องชดใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้แก่ทางราชการตามราคาที่กำหนด ดังนี้

รายการราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

ชั้น	เครื่องราชอิสริยาภรณ์	ชื่อย่อ	ราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (บาท)		หมายเหตุ
			บุรุษ	สตรี	
สูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ	ม.ว.ม.	๓๓,๒๒๖	๒๗,๘๘๘	ราคานี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ และจะมีการปรับปรุงราคาใหม่ทุก ๓ ปี
๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	ป.ม.	๑๓,๑๕๒	๑๑,๒๐๘	
๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	ท.ม.	๘,๑๐๐	๖,๕๔๘	
๓	ศรีตาราภรณ์มงกุฎไทย	ส.ม.	๓,๓๓๐	๒,๕๐๘	
๔	จักรภวภรณ์มงกุฎไทย	จ.ม.	๒,๑๕๖	๒,๒๑๘	
๕	เบญจภรณ์มงกุฎไทย	บ.ม.	๒,๑๔๒	๒,๒๑๘	
๖	เหรียญทองมงกุฎไทย	ร.ท.ม.	๘๕๒	๕๕๐	
๗	เหรียญเงินมงกุฎไทย	ร.ง.ม.	๘๕๘	๕๑๘	

๕. ให้ส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนหรือชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนได้ที่หน่วยราชการต้นสังกัด หรือที่สำนักอภักษณณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

Δ บุษบ

Δ สตรี

Δ ดุมเสื่อและแพรแถบย่อ

มหาวชิรมงกุฏ	ม.ว.ม.	Knight Grand Condon (Special Class) of the Most Noble Order of the Crown of Thailand.
ประดามากรณ์มงกุฎไทย	ป.ม.	Knight Grand Cross (First Class) of the Most Noble Order of the Crown of Thailand.
ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	ท.ม.	Knight Commander (Second Class) of the Most Noble Order of the Crown of Thailand.
ตรีตาราภรณ์มงกุฎไทย	ต.ม.	Commander (Third Class) of the Most Noble Order of the Crown of Thailand.
จตุรดาภรณ์มงกุฎไทย	จ.ม.	Companion (Fourth Class) of the Most Noble Order of the Crown of Thailand.
เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	บ.ช.	Member (Fifth Class) of the Most Noble Order of the Crown of Thailand.
เหรียญทองมงกุฎไทย	ร.ท.ม.	The Gold Medal (Sixth Class) of the Crown of Thailand.
เหรียญเงินมงกุฎไทย	ร.ง.ม.	The Silver Medal (Seventh Class) of the Crown of Thailand.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

พ.ศ. ๒๕๓๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ (๖) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศ
ยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่
ชาวต่างประเทศ พ.ศ. ๒๔๙๕

(๒) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๑๑

(๓) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่
ข้าราชการฝ่ายทหาร พ.ศ. ๒๕๒๘

(๔) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒

บรรดามติคณะรัฐมนตรี คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
หรือที่ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก
หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ตามกฎหมายว่าด้วย
เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย แล้วแต่กรณี

“ข้าราชการการเมือง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็น
เป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการการเมืองหรือกฎหมายอื่น

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู
ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการ
ฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือน
ในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการ
ตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายทหาร ข้าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น
ตามกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแต่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน หรือ
องค์การของรัฐ รวมทั้งบุคคลที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ยกเว้นการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมติคณะรัฐมนตรี และตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

ข้อ ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนโดยการพิจารณาเสนอขอพระราชทานของรัฐบาล เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

ข้อ ๘ ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่บุคคลใด ให้พิจารณาโดยรอบคอบว่า บุคคลนั้นได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนจนถึงขนาดควรได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์โดยมิใช่พิจารณาแต่เพียงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ หรือครบกำหนดระยะเวลาที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับพระราชทานรู้สึกภาคภูมิใจในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างแท้จริง และเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงด้วย

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ชั้นตราใด แก่บุคคลใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

หมวด ๒

การเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๙ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลั่บกััน โดยเลื่อนชั้นตราตามลำดับจากชั้นล่างสุดจนถึงชั้นสูงสุดตามลำดับดังนี้

(๑) ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินมงกุฎไทย
(๒) ชั้นที่ ๘	เหรียญเงินช้างเผือก

๘๕
๘๕๘๘๘

(๓)	ชั้นที่ ๖	เหรียญทองมงกุฎไทย
(๔)	ชั้นที่ ๖	เหรียญทองช้างเผือก
(๕)	ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
(๖)	ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
(๗)	ชั้นที่ ๔	จักรดาวภรณ์มงกุฎไทย
(๘)	ชั้นที่ ๔	จักรดาวภรณ์ช้างเผือก
(๙)	ชั้นที่ ๓	ตรีดาวภรณ์มงกุฎไทย
(๑๐)	ชั้นที่ ๓	ตรีดาวภรณ์ช้างเผือก
(๑๑)	ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
(๑๒)	ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
(๑๓)	ชั้นที่ ๑	ประดมาภรณ์มงกุฎไทย
(๑๔)	ชั้นที่ ๑	ประดมาภรณ์ช้างเผือก
(๑๕)	ชั้นสูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ และ
(๑๖)	ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

โดยให้พิจารณาถึงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ กำหนดระยะเวลา และความดีความชอบ
วันแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้

บัญชีที่ ๗

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการ ยกเว้นที่ปรากฏในบัญชีอื่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ระดับ ๑	ร.จ.ม.	ร.ท.ช.	- ขอพระราชทานได้เฉพาะกรณีพิเศษเท่านั้น	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์นับตั้งแต่วันที่เริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ลำดับ ๒-๕ ซึ่งกำหนดระยะเวลา เลื่อนชั้นตรา ๕ ปี หมายถึงต้องดำรง ตำแหน่งในระดับนั้นๆ รวมเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ระดับ ๒	บ.ม.	บ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๒ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ขอ บ.ช.	
๓	ระดับ ๓ ----- ระดับ ๔	จ.ม.	จ.ช.	๑. ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ หรือระดับ ๔ เริ่มขอ พระราชทาน จ.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ และหรือระดับ ๔ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	
๔	ระดับ ๕ ----- ระดับ ๖	ค.ม.	ค.ช.	๑. ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ หรือระดับ ๖ เริ่มขอ พระราชทาน ค.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ และหรือระดับ ๖ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ช.	
๕	ระดับ ๗ ----- ระดับ ๘	ท.ม.	ท.ช.	๑. ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ หรือระดับ ๘ เริ่มขอ พระราชทาน ท.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ และหรือระดับ ๘ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๖	ระดับ ๘	-	ป.ม.	๑. ได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น ของระดับ ๘ ๒. ดำรงตำแหน่งชั้นบัญชี ได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ให้ขอได้ในปีก่อนปีที่จะ เกษียณอายุราชการหรือ ในปีที่เกษียณอายุราชการ เท่านั้น	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อน ได้ถึง		
๗	ระดับ ๕	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ร. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ในปีที่ยื่นขออายุราชการ ให้ขอสู่ชั้นอีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณี ลาออก	- ลำดับ ๗-๘ การขอกรณีพิเศษเทียบ อายุราชการตามข้อ ๕ หรือข้อ ๕ แล้วแต่กรณี ให้ขอปิดกันได้
๘	ระดับ ๑๐		ม.ป.ช.	๑. ให้เลื่อนขั้นตราได้ ตามลำดับทุกปีจนถึง ชั้น ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๕. ในปีที่ยื่นขออายุราชการ ให้ขอสู่ชั้นอีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	
๘	ระดับ ๑๑		ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๔. ในปีที่ยื่นขออายุราชการ ให้ขอสู่ชั้นอีก ๑ ชั้นตรา เว้นกรณีลาออก	

บัญชีที่ ๘

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการทหาร

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	สิบตรี จำตรี จำอากาศตรี	ร.ง.ม.	-	- ขอพระราชทานได้เฉพาะ กรณีพิเศษเท่านั้น	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์นับตั้งแต่วันที่ เริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ผู้สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนทหารให้นับ เวลาราชการตั้งแต่วันที่ ขึ้นทะเบียนทหาร กองประจำการ ในระหว่างที่กำลังศึกษา อยู่ในโรงเรียน
๒	สิบโท จำโท จำอากาศโท	ร.ง.ม.	-		
๓	สิบเอก จำเอก จำอากาศเอก	ร.ท.ม.	-		
๔	- จำสิบตรี พันจ่าตรี พันจ่าอากาศตรี - จำสิบโท พันจ่าโท พันจ่าอากาศโท - จำสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก	ร.ท.ช.			
๕	จำสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก อัตราเงินเดือนจำสิบเอกพิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ	ร.ท.ช.	จ.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. ๒. ได้ ร.ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. ๓. ได้ บ.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๔. ได้ บ.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	๒. ลำดับ ๖ ซึ่งกำหนด ระยะเวลาเลื่อนขั้นตรา ๕ ปี หมายถึงต้องดำรง ตำแหน่งในระดับนั้นๆ รวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๖	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี เงินเดือนระดับ น. ๑ ชั้น ๑-๒	บ.ม.	บ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ดำรงตำแหน่ง ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี เงินเดือนระดับ น. ๑ ชั้น ๑-๒ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	๓. เกษขัการขอ พระราชทานที่กำหนดไว้ ตามชั้นยศให้รวมถึง ว่าที่ชั้นนั้นๆ ด้วย
๗	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี เงินเดือนระดับ น. ๑ ชั้น ๑ ชั้นไม่เรือ ----- ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท	จ.ม.			
๘	ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก	จ.ช.			
๙	พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี	ต.ม.			
๑๐	พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท	ต.ช.			

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๑	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก	ท.ม.	-		
๑๒	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	-		
๑๓	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	๑. ได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น ของ พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตรา เงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ ๒. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา ๓. ได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ให้ขอได้ในปีก่อนที่ เกษียณอายุราชการหรือ ในปีที่เกษียณอายุราชการ เท่านั้น	
๑๔	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ - เงินเดือนขั้นต้นของพลตรี, พลเรือตรี, พลอากาศตรี - ดำรงตำแหน่งรองเจ้ากรม รองผู้บัญชาการกองพล รองผู้บัญชาการกองเรือ และ รองผู้บัญชาการกองพลบิน หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งเทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าว และเป็นตำแหน่งคุมกำลัง คามที่ กระทรวงกลาโหมกำหนด	ท.ช.	ป.ม.	- ได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๕	พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการ ให้ขอสุงชั้นอีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณี ลาออก	- ลำดับ ๑๕-๑๗ การขอกรณีปีที่เกี่ยวข้อง อายุราชการตามข้อ ๔ ให้ขอปีติดกันได้
๑๖	พลโท พลเรือโท พลอากาศโท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๔. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการ ให้ขอสุงชั้นอีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	
๑๗	พลเรือ พลเรือเอก พลอากาศเอก	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๔. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการ ให้ขอสุงชั้นอีก ๑ ชั้นตรา เว้นกรณีลาออก	

บัญชีที่ ๙

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตำรวจ

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	สิบตำรวจตรี	ร.จ.ม.	-	- ขอพระราชทานได้เฉพาะ กรณีพิเศษเท่านั้น	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์นับตั้งแต่ เข้ารับราชการจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ส่วนผู้สำเร็จ การศึกษาจากโรงเรียน ตำรวจให้นับเวลา ราชการตั้งแต่วันเริ่ม เข้ารับราชการตำรวจ ในระหว่างที่กำลัง ศึกษาอยู่ในโรงเรียน
๒	สิบตำรวจโท	ร.จ.ช.	-		
๓	สิบตำรวจเอก	ร.ท.ม.	-		
๔	- จำสิบตำรวจ	ร.ท.ช.	-		
๕	- จำสิบตำรวจ อัตรากำลัง จำสิบตำรวจพิเศษ - นายดาบตำรวจ	ร.ท.ช.	จ.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. ๒. ได้ ร.ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. ๓. ได้ บ.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๔. ได้ บ.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	๒. ลำดับ ๖ ซึ่งกำหนด ระยะเวลาเลื่อนชั้นตรา ๕ ปี หมายถึงต้องดำรง ตำแหน่งในระดับนั้น ๆ รวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๖	ร้อยตำรวจตรี เงินเดือนระดับ ส. ๑ ชั้น ๑-๒	บ.ม.	บ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ดำรงตำแหน่ง ร้อยตำรวจตรี เงินเดือน ระดับ ส. ๑ ชั้น ๑-๒ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ขอ บ.ช.	๓. เกณฑ์การขอ พระราชทานที่กำหนดไว้ ตามบัญชีให้รวมถึง ว่าที่ยศนั้น ๆ ด้วย
๗	ร้อยตำรวจตรี เงินเดือนระดับ ส. ๑ ชั้น ๓ ขึ้นไป หรือ ----- ร้อยตำรวจโท	จ.ม.	-		
๘	ร้อยตำรวจเอก	จ.ช.			
๙	พันตำรวจตรี	ต.ม.			
๑๐	พันตำรวจโท	ต.ช.			
๑๑	พันตำรวจเอก	ท.ม.			

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ตั้ง		
๑๒	พันตำรวจเอก อัคราเงินเลื่อน พันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	-		
๑๓	พันตำรวจเอก อัคราเงินเลื่อน พันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	๑. ได้รับเงินเดือนเต็มขั้น ของพันตำรวจเอก อัคราเงินเลื่อน พันตำรวจเอกพิเศษ ๒. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา ๓. ได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ให้ขอได้ในปีก่อนที่ เกษียณอายุราชการ หรือในปีที่เกษียณอายุ ราชการเท่านั้น	
๑๔	พลตำรวจตรี		ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ในปีที่เกษียณอายุราชการ ให้ขอสูงขึ้นไปอีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณี ลาออก	- ลำดับ ๑๔-๑๖ การขอกรณีพิเศษ อายุราชการตาม ข้อ ๔ ให้ขอปีติดต่อกันได้

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๕	พลตำรวจโท		ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๔. ในปีที่ยื่นขอราชการ ให้ขอสูงขึ้นอีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	
๑๖	พลตำรวจเอก		ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๔. ในปีที่ยื่นขอราชการ ให้ขอสูงขึ้นอีก ๑ ชั้นตรา เว้นกรณีลาออก	

พระคาถาเริ่มบทบรร

ก่อนเจริญภาวนาให้ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วระลึกถึงและบูชาสมเด็จพระพุฒาจารย์ด้วยคำว่า

ปุตตะกาโมละเภปุตตัง	จนะกาโมละเภจนะง
อัติกาเยกาเยญาเย	เทวานังปิยะตัง สุตตะวา
อิตปิโส ภาคะวา	ยะมะราชาโน
ท้าวเวสสุวรรณโณ มรณัง สุขัง	อระหังสุคะโต นะโมพุทฺธายะ

จากนั้นจึงเริ่มสวดพระคาถา

๑. ชะยาสะนาคะตา พุทธา	เชตตะวา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะมัง ระสัง	เย ปวิงสุ ณะราสะภา
๒. ดันหังคะราทโย พุทธา	อัญญะวิสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติภุจिता มัยหัง	มัตตะเก เต มุนิสสะรา
๓. สีเส ปะติภุจิตอ มัยหัง	พุทฺโธ อัมโม ทวีโลจะเน
สังโฆ ปะติภุจิตอ มัยหัง	อุเว สัพพะคุณากะโร
๔. ทะทะเย เม อนะรุทฺโธ	สารีปุตโต จะ ทักขิณ
โกณฑัญญโธ ปิภุจิกาคัสสิมิง	โมคคัลลานะ จะ วามะเก
๕. ทักขิณ สะวะเน มัยหัง	อาสุง อานันทะราหุลา
กัสสะโป จะ มะหานาโม	อุภาสุง วามะโสตะเก
๖. เกสันเต ปิภุจิกาคัสสิมิง	สุริโย ะ ปะมังกะโร
นินนโน สิริสัมปันโน	โสภิตอ มุณี ปุง ตะโว
๗. กุมาระกัสสะโป เตโร	มะเทสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง ะทะเนนิจจัง	ปะติภุจาสี คุณากะโร

๘.	ปฺณโณ อังคฺลิมาลิ จะ
เถรา ปญฺจะ อิเม จาตา	อุปาสี นันทะสีวะลี
นะลาเต ตีละกา มะมะ
๙.	เสสาสิตี มะทาเถรา
เอตาสีตี มะทาเถรา
ชะลันตา สีละเตเชนะ	วิจิตา จินะสาวะกา
จิตะวันโต จิโนระสา
อังกะมังเคสุ สันนฺฐิตา
๑๐.	ระตะนัง ปุระโต อาสี
ระชัดคัง ปัจฉะโต อาสี	ทักขิณ เมตตะะสุตตะกัง
วามะ อังคฺลิมาละกัง
๑๑.	ขันธะโมระปะริตตัญฺจะ
อากาเส ฉะตะนัง อาสี	อากฺขานาฎิยะสุตตะกัง
เสสา ปากาเรสันนฺฐิตา
๑๒.	จินาณา ะระระสังยุตตา
วาทะปิตตาทิสัญฺจาทา	สัตตะปะการะลังกะตา
พาติรัจันตตุปะททวา
๑๓.	อะเสสา วินะยัง ยันตุ
วะสะโต เม สะกัจเจนะ	อะนันตะจินะเตชะสา
สะทา สัมพุททะปะญฺชะเร
๑๔.	จินะปะญฺชะระมัจันตัมหิ
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ	วิทะรันตัง มะฮิตะเล
เต มะทาปุริสาสะมา
๑๕.	อิจเจวะมันโต สุกฺตโต สุรักโข
อัมมานุภาวณะ จิตาริสังโฆ
สัทอัมมานุภาวะपालิโต	จินานุภาวณะ จิตุปะททะโว
สังฆานุภาวณะ จิตันตะรายโ
จะรามิ จินะปะญฺชะเรติ

พระคาถาบุรุษ หลวงพ่อทอง

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ)
นะโม โพธิสัตว์ อาคณฺติมาเย อิติภะคะวา (๓ จบ)

พระคาถาบุรุษ องค์จตุคามรามเทพ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ)
จะตุคามรามะเทวัง โพธิสัตว์ตัง มหาคุณัง มหัทธิงักัง อะหังปุเจมิ สิทธิลาโม นรินฺตะรัง
ข้าพเจ้าขอบูชา ท้าวจตุคามรามเทพโพธิสัตว์ ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่
มีฤทธาณาพาไพศาล ขอความสำเร็จ และ ลาภ จึงมีแก่ข้าพเจ้า เป็นนรินฺตร

คำอาราธนาศีล ๘

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระระณณะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ
ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระระณณะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ
ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระระณณะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

คำถวายสังฆทาน

อิมาณี	มะยัง ภันเต	ภัตตานิ	สะปะริวารานิ
ภิกขุสังฆัสสะ	โธโณจะยามะ	สาธุโน ภันเต	ภิกขุ สังโฆ
อิมาณี	ภัตตานิ	สะปะริวารานิ	ปะฏิคคัณหาตุ
อัมหากัง	ทีฆะรัตตัง	หิตายะ	สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ

ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ภัตตาทาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แต่พระภิกษุสงฆ์
ขอพระภิกษุสงฆ์ จงรับภัตตาทาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย
เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

คำกรวดน้ำ-อุทิศส่วนกุศล

อิหัง เม ญาตินัง โทตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย

ขอส่วนบุญนี้ จงสำเร็จ แก่ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้า ขอให้ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้ามีความสุข

พิมพ์ที่ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๔๓ ๐๖๑๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๐๖๑๖
นายสุรพล วิริยะบรรเจิด ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๐